

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

7/2010

Květen

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické
informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Mgr. J. Machonský,
A. Mazaná, Mgr. K. Paulusová,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 31.5.2010
Vychází zpravidla ix měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly:

M. Beránková, A. Mazaná,
Mgr. K. Paulusová, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc duben). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí ix měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových a internetových stránkách Odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z **českých titulů** podchycena např. témata: evropská fiskální pravidla po 15 letech, nová právní úprava kolektivního investování v komunitárním právu, výše starobního důchodu v souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu, daňové povinnosti obcí, financování veřejných rozpočtů, Výroční zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu 2009 a veřejnoprávní smlouvy.

Ze zahraničních zdrojů upozorňujeme např. na články z německy psaného tisku, týkající se názorových směrů a koncepce daňové reformy, informací o státních podílech v podnicích v Německu, kumulace bankovní moci, daňového osvobození činnosti soukromých učitelů a rané historie národohospodářských účtů v Západním Německu. Z anglicky psaného tisku doporučujeme stati o dlouhodobých cílech z hlediska státního dluhu a vyjednávání o zamezení dvojího zdanění v Německu, o bankovní regulaci v USA, o situaci evropského pojišťovnictví a znění Směrnice Rady č. 2006/112/ES z 28.11.2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Ve slovenštině je příspěvek věnovaný analýze vlivu vojenských výdajů na ekonomický vývoj.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku Pro náš blahobyt nemá zásadní význam jen výše hospodářského růstu, mnohem důležitější je malý počet krizí a S chaosem v DPH by se mělo skoncovat. Z britského tisku pak Řecká krize vyvolává v Německu prudkou reakci.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

AKTUALITY

Media Monitoringy

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven další speciální monitoring, tentokrát na téma Finanční trhy a Německo. Naleznete jej v sekci Monitoring médií na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Nové periodikum

E + M EKONOMIE A MANAGEMENT

Vědecký časopis publikující původní recenzované vědecké práce a vědecké studie, jejichž základem je teoretická a empirická analýza. Je zaměřen na oblast ekonomie, podnikové ekonomiky, financí, informačního managementu a marketingu.

Vyd.: Liberec, Technická univerzita v Liberci
1998 –
Periodicita: 4x ročně

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	23
Podnik a podnikání.....	25
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	25
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	27
Právo.....	30
Statistika. Demografie. Sociologie.....	31
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	33
Veřejné finance. Rozpočet	33
Zdravotnictví	36
Zemědělství	36
Ostatní.....	36
Zkrácené překlady odborných článků	37

Daně

Viktor Hába

"Daňový ráj" - kdy a pro koho je správnou volbou?

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 1-3

K problematice mezinárodního daňového plánování. Nejčastěji používané termíny (daňový ráj, offshore podnikání), jurisdikce používané pro offshore a onshore podnikání, jak daňově plánovat.

B.A. Chejfec

Antiofšornoje nastuplenije mirovogo soobščestva i rossijskaja politika

Útok světového společenství proti offshore centrům a ruská politika

Finansy, Sv. 2010, No. 2, s. 12-17

Postavení offshore center v současné světové ekonomice a jejich podíl na daňových únicích; mezinárodní společenství a jeho opatření v boji s daňovými oázami; tvrdší postupy na úrovni jednotlivých států (USA, země EU); přístup Ruska.

Thomas Rixen and Peter Schwarz

Bargaining over the avoidance of double taxation : evidence from German tax treaties

Vyjednávání o zamezení dvojího zdanění : svědectví německých daňových smluv

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 4, p. 442-471

Mezinárodní daňová spolupráce; empirická studie o zamezení dvojího zdanění v oblasti mezinárodních investic. Na příkladu německých smluv o zamezení dvojího zdanění jsou zkoumány determinanty výsledků sjednání daňových dohod (zejména zjišťuje, zda investiční asymetrie u PZI mezi státem sídla a státem zdroje podporuje vyšší sazby daně vybírané srážkou a definování stálé provozovny). Krátce k teorii smluv o zamezení dvojího zdanění; jejich praktické fungování; dále seznámení s modelem vyjednávání, metodologií, daty a následná analýza výsledků. - Pozn., příl.

Council Directive 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax : OJ L 347 of 11 December 2006; corrigendum OJ L 335 of 20 December 2007

Směrnice Rady č. 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty : ÚV L 347 ze dne 11. prosince 2006; tisková oprava ÚV L 335 ze dne 20. prosince 2007

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) Annex 2010-1, p. 5-80

Znění směrnice o společném systému daně z přidané hodnoty platné k 15. lednu 2010. -- Tento výtisk obsahuje i další směrnice k DPH, v plném nebo zkráceném znění.

Karel Janda

Daňové povinnosti obcí

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 4, s. 20-23

K daňovým povinnostem obce v ČR, specifické postavení obce coby poplatníka daně (obec v pozici právnické osoby má na rozdíl od ostatních právnických osob odlišné resp. nižší povinnosti k jednotlivým daním). Daň z příjmů (pohled na výnosy obcí a jejich zdanění; příjmy nepodléhající dani z příjmů). Daň z nemovitostí, daň z pozemků, daň ze staveb, daň silniční, převodové daně (daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí). Výnosy z daní v rozpočtových příjmech obce (výpočet podílu obce na celostátním výnosu jednotlivých daní).

Andreas Oestreicher, Dirk Wilcke

Die Berichtigung von Einkünften wegen abweichender Gewinne

Oprava příjmů z důvodu odchylných zisků

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 9, S. 467-472

Zdanění přeshraničního přesunu podnikových činností, k interpretaci zákonného předpisu o přizpůsobení zúčtovacích cen v souvislosti s přesunem podnikové činnosti a dopadu klauzule o přizpůsobení cen na mezní ceny a zúčtovací cenu přesunu podnikové funkce. Změna AStG (německý zákon o zdanění

zahraničních obchodních vztahů). Příklady ocenění podnikového "transferového balíku", zpětný účinek cenového přizpůsobení původní minimální ceně. - Pozn.

Wolfgang Kessler, Jörg Lindemer

Die Zinschranke nach dem Wachstumsbeschleunigungsgesetz : neues Prüfschema, fiktiver EBITDA-Vortrag und EBITDA-Puffer

Úrokový limit dle zákona k urychlení hospodářského růstu : nové kontrolní schéma, fiktivní převod EBITDA a preventivní polštář EBITDA

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 9, S. 472-476

Německý zákon k urychlení hospodářského růstu přinesl zvláště v oblasti úrokového limitu nezbytné uvolnění z hlediska daňové systematiky. Příspěvek se věnuje nově zavedenému reálnému a fiktivnímu převodu EBITDA (zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace), současně poukazuje na význam vytváření polštáře EBITDA (a k praktické aplikaci nabízí nové kontrolní schéma ke zjištění neodpočitatelných úrokových nákladů a převodu EBITDA). - Pozn.

Jana Vítková

DPH a poskytování služeb. 1. část

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 7, rubrika 3, s. 1-14

Legislativní úprava (zákon č. 362/2009 Sb., zákon č. 489/2009 Sb.), definice služeb, předmět daně, služby vyňaté z předmětu daně, přefakturace, osoby povinné k dani, místo plnění apod. Doplněno několika příklady.

Jana Vítková

DPH a poskytování služeb. 2. část

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 8, rubrika 3, s. 1-14

Problematika povinné registrace, místo plnění ve zvláštních případech. Podrobný výklad k jednotlivým typům služeb - v této části příspěvku o službách vztahujících se k nemovitostem. Doplněno příklady.

Jana Vítková

DPH a poskytování služeb. 3. část

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2010, č. 9, rubrika 3, s. 1-16

V této části pokračuje podrobný výklad k jednotlivým typům služeb (přepravní služby, přeprava zboží a její zprostředkování pro osobu nepovinnou k dani, kulturní služby, stravovací služby, nájem dopravních prostředků, práce na movité věci a oceňování movité věci, služby pro zahraniční osoby nepovinné k dani atd.). Doplněno mnoha příklady.

Joep J.P. Swinkels

Economic activities under EU VAT law

Ekonomické aktivity podle práva EU pro DPH

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 2, p. 124-127

29. října 2009 vynesl Evropský soudní dvůr rozsudek, který vrhá osobitě světlo na výklad pojmu ekonomických aktivit, jenž je základním kamenem systému ukládání DPH. Sama o sobě nebyla otázka ekonomických aktivit nijak komplikovaná. Autor rozebírá způsob argumentace ESD a upozorňuje na to, že tento rozsudek se může stát východiskem nového výkladu pojmu ekonomických aktivit. - Pozn.

von Silke Thiele

Erhöhung der Mehrwertsteuer für Lebensmittel : Budget- und Wohlfahrtseffekte für Konsumenten = Increase of the value added tax (VAT) : budget- and welfare-effects for consumers

Zvýšení daně z přidané hodnoty u potravin : dopady na rozpočet a blahobyt spotřebitelů

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Jg. 230, (2010) Nr. 1, S. 115-130

V Německu probíhá diskuze o možném zvýšení DPH u potravin. Studie analyzuje distribuční efekt zvýšení DPH u jednotlivých příjmových typů domácností prostřednictvím dat ze systému AIDS

(Almost Ideal Demand System). Výsledky ukazují, že negativní dopad by se projevil zejména u sociálně slabší skupiny spotřebitelů. - Pozn.

Patrick Tonner

Ermäßigter Umsatzsteuer bei Beherbergungsleistungen : BMF nimmt Stellung zu den Folgen für die Umsatz- und Lohnbesteuerung

Snížená DPH u ubytovacích služeb : stanovisko Spolkového ministerstva financí k dopadům na zdaňování DPH a daní ze mzdy

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 11, S. 585-587

Přípis německého ministerstva financí reaguje na praktické otázky a problémy, které souvisejí se zavedením snížené (sedmiprocentní) DPH na ubytovací služby od 1.1.2010. Časový okamžik a rozsah aplikace snížené DPH, fakturace služeb. Cestovní náhrady, zohlednění ubytovacích resp. stravovacích služeb v dani ze mzdy. - Pozn.

Eduard Komárek

Financování veřejných rozpočtů - změny daňové legislativy

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 4, s. 2-10

Změny v daňové legislativě (k eliminaci dopadů finanční krize na veřejné rozpočty). Nová kodifikace právní úpravy daňového procesu, nově upravené postupy procesu daňové správy. Daňový řád (nahrazuje zákon o správě daní a poplatků), rekapitulace úprav a změn. Úpravy dělené správy. Komentář ke změnám jednotlivých zákonů. Komentovaný přehled novelizací zákonů, které mají vliv na finanční vztahy ve veřejných rozpočtech.

Helge Holze, Jens Keese

Grenzüberschreitendes Leasing von Kraftfahrzeugen an Unternehmer innerhalb der EU im Lichte des Mehrwertsteuerpakets

Přeshraniční leasing motorových vozidel podnikatelů v rámci EU ve světle balíčku DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 4, S. 132-134

Příspěvek se zabývá tématem přeshraničních leasingových smluv o pronájmu vozidel v rámci členských států EU. Seznamuje se změnami v daňové legislativě (nové místo plnění od 1.1.2010, zvláštní platby) a hodnotí je z pohledu německých leasingových společností. - Pozn.

Christian Ramthun, Henning Krumrey

Im Dreisprung ans Ziel

Trojskokem k cíli

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 13, S. 20-23, 25

Základem nového hospodářského boomu v Německu by měla být již dlouho diskutovaná a ozdravná změna daňového systému - podle představ vládní koalice by daně měly být "jednodušší, spravedlivější a nižší"; ministr financí však k daňové reformě zaujímá opatrný postoj, protože potřebuje naplnit prázdné pokladny. Přiblíženy jsou názorové směry a koncepce daňové reformy vč. jejich únosnosti z hlediska zachování rozpočtových příjmů. -- K tématu se vztahuje i příspěvek na s. 26-28, který konkrétně upozorňuje na chyby a nedostatky v německém daňovém právu.

Ivan Ryšavý

Jak úspěšně zvýšit daň z nemovitostí

Moderní obec, Sv. 16, (2010) č. 4, s. 10

Daň z nemovitostí v ČR; ovlivňování daňového výnosu navýšením místního koeficientu; pozitivní vliv vyšší daně na hodnotu nemovitostí.

Katarína Dobešová

K otázkám kolem tzv. superhrubé mzdy v roce 2009. 2.

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 1, s. 40-44

K zavedení institutu tzv. superhrubé mzdy a k opatřením ve zdaňování mezd, které přinesl zákon č. 2/2009 Sb. V této části příspěvku podrobněji např. ke stanovení základu daně u tzv. zahraničního zaměstnance, u zaměstnanců tzv. "malých" zaměstnavatelů, u zaměstnanců se zdravotním postižením.

Dále k navýšení příjmů při vzniku dvou daňových základů, dojde-li současně k dosažení stropu pojistného, a k přetrvávajícím pochybnostem o stávající právní úpravě v ustanovení § 6 odst. 13 ZDP z hlediska případné daňové diskriminace. Doplněno příklady.

Axel Schrunner

Kurzarbeit: Der Fiskus hält die Hand auf

Krátká práce: fiskál natahuje ruku

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 64 (1.4.2010), S. 16

Krátká práce v Německu, k režimu zdanění náhrady mzdy doplacené k výdělku za zkrácenou pracovní dobu prostřednictvím Spolkové agentury práce. Odhady finančního přínosu z titulu zdanění "doplatku" za ušlý výdělek pro státní rozpočet.

Winfried Bergkemper

Lohnsteuer-Merkblatt 2010 : Möglichkeiten der Arbeitnehmer zur Einsparung von Lohnsteuer "Katalogový" přehled k dani ze mzdy pro rok 2010 : možnosti úspor zaměstnanců v dani ze mzdy

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 12, Beilage Nr. 2, S. 1-72

Pomůcka ke zpracování daňového prohlášení za rok 2009 se souhrnně zabývá problematikou související s daní ze mzdy v Německu (vystavením mzdové karty a změnami na ní, uváděním nezdanitelných částek atd. - vč. zvláštního zaměření na paragrafy 38-42 zákona o dani z příjmů). Přehled důležitých zákonných změn, které se dotýkají zdanění zaměstnanců (např. zákon o zabezpečení zaměstnanosti a stability, zákon o daňové podpoře zaměstnanecké kapitálové účasti atd.); zákonné změny reagující na předpisy EU. Daňové třídy a jejich určení (doplněno tabulkami k volbě daňové třídy a příklady). Daňové úlevy na děti. Detailní přehled k oceňování plnění poskytovaných zaměstnanci, nezdanitelná plnění poskytovaná zaměstnavatelem. Náklady na udržení příjmů (přípustnost zohlednění nákladů na lékaře). Domácí pracovní; dvojí domácnost. Náklady na péči o dítě. Dobročinné dary. Nezdanitelné paušály postižených zaměstnanců. Příspěvek solidarity. Církevní daň.

Uwe Albert

Mahlzeiten im Lohn- und Einkommensteuerrecht

Jídlo v právních úpravách daně ze mzdy a daně z příjmů

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 6, S. 267-275

Náklady na jídlo z pohledu německé daně z příjmů (podnikové výdaje/výdaje na propagaci) a daně ze mzdy a z pohledu judikatury Spolkového soudního dvora; rozlišování účelu poskytovaného jídla (závodní stravování, občerstvení, pohoštění, obchodní večeře atd.), cenové limity poskytovaného jídla. Příklad. - Pozn.

Libor Šlik, Aneta Živná Kavalierová

Moderní technologií proti daňovým podvodům

Moderní obec, Sv. 16, (2010) č. 4, s. 14

Využití moderních technologií ve veřejné správě resp. při odhalování daňových podvodů, informativně k praxi ve slovenské daňové správě. Prediktivní analýza, dataminingový predikační model; výhody adresných kontrol.

Walter van der Corput

New EU VAT rules applicable from 1 January 2010 (2)

Nová pravidla EU pro DPH platná od 1. ledna 2010 (2)

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 1, p. 9-19

Od 1. ledna 2010 se členské země EU musí přizpůsobit změnám, které byly provedeny v základní směrnici o DPH v oblasti pravidel pro místo poskytování služeb a opatření proti daňovým únikům při transakcích v rámci ES, a také novým pravidlům pro vrácení DPH osobám povinným k dani se sídlem v jiném členském státě. Tento přehled variant, které členské státy uplatnily v rámci nových pravidel, je aktualizací přehledu, jenž byl zveřejněn v International VAT Monitor č. 6 v r. 2009. - Pozn.

Udo A. Delp

Obliegenheiten, versteckte Risiken und Rechte der Kapitalanleger unter der Abgeltungsteuer
Povinnosti, skrytá rizika a práva kapitálových investorů vyplývající z definitivní srážkové daně

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 10, S. 526-532

Příjmy z kapitálového majetku v Německu podléhají od 1.1.2009 zvláštnímu daňovému režimu (§ 32 odst. 1 zákona o dani z příjmů), daň se vybírá buď přímo srážkou z kapitálového výnosu (např. v bankách) nebo ji stanovuje daňový výměr. Příspěvek ukazuje, že zavedení definitivní srážkové daně vlastně příliš nepřispívá k zjednodušení daňových povinností daňových poplatníků, protože ne vždy se vybírá daň u zdroje srážkou - často zůstává povinnost daňového přiznání a v některých případech se paušální sazba daně neuplatňuje. Doplněno příklady. - Pozn.

Jiří Pšenčík

Oprava základu daně a daně, daňový a finanční dobropis

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 3, s. 23-26

Shrnutí základních skutečností týkajících se opravy základu daně a daně podle § 42 zákona o DPH a upozornění na nově se objevující snahu některých firem vystavovat tzv. finanční dobropisy. Doplněno příkladem, na kterém je doložena nesprávnost systému finančních dobropisů z daňového hlediska.

I.V. Karavajeva

Otečestvonnaja nalogovaja politika v uslovijach bjudžetnogo deficita

Ruská daňová politika v podmínkách rozpočtového deficitu

Finansy, Sv. 2010, No. 1, s. 23-27

K projednávání státního rozpočtu Ruska na léta 2010-2012, zdanění zisku podniků, zdanění příjmů obyvatelstva.

Fabiola Annacondia and Walter van der Corput

Overview of general turnover taxes and tax rates : January 2010

Přehled všeobecných daní z obratu a daňových sazeb : leden 2010

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 2, green pages (10 p.)

Pravidelný přehled daní z obratu a daňových sazeb platných v různých zemích světa od 1. ledna 2010. Uvádí se typ daně (DPH, daň z obratu, příp. jiný).

Eva Sedláková

Paušální výdaj na dopravu poplatníků daně z příjmů

Účetnictví, Sv. 2010, č. 3, s. 35-40

Na několika příkladech je objasněna problematika uplatnění paušálního výdaje na dopravu. Autorka nejprve vysvětluje, co je a co není daňový výdaj, dále probírá otázky týkající se např. evidence (knihy) jízd, dalších výdajů k paušálnímu výdaji na dopravu (vlastní vozidlo, najaté vozidlo), kráceného paušálního výdaje na dopravu, výdajů na parkování, přenechání vozidla k užívání jiné osobě apod. -- Na s. 41 je k článku připojen test.

Fabiola Annacondia and Walter van der Corput

Practical information on European VAT : January/February 2010

Praktické informace o evropské DPH : leden/únor 2010

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 1, sep. sect. (12 p.)

Jako již tradičně v prvním čísle každého roku přinášíjí tzv. zelené stránky informace o hlavních charakteristikách DPH ve většině evropských zemí (členů i nečlenů EU) včetně standardních a snížených sazeb DPH, různých prahových hodnot a formátu identifikačních čísel DPH a informace o úřadovnách národní daňové správy, kde nerezidenti musí podávat žádost o vrácení DPH nebo mohou získat informace o národních pravidlech k DPH. Údaje obsažené v přehledu získali editoři od korespondentů časopisu na počátku r. 2010. - Pozn.

Jiří Kroupa

Právní úprava místních poplatků

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 5, s. 16-17

Místní poplatky ČR; přehled změn na základě novelizací zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích (č. 348/2009 Sb. a č. 281/2009 Sb.). Poplatek z ubytovací kapacity, harmonizace procesních pravidel zákona o místních poplatcích s novým daňovým řádem.

Zdeněk Morávek

Přijímání darů příspěvkovými organizacemi

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 4, s. 16-19

Daňový pohled na dary přijímané příspěvkovými organizacemi, které jsou zřízeny krajem či obcemi. Legislativa k procesu přijímání darů. Forma darovací smlouvy. Rozdělování darů, ne/peněžitě dary ne/účelově určené. Pohled daně darovací a daně z příjmů. Příklady.

Vlastimil Bachor

Rekapitulace hlavních změn zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů schválených v průběhu roku 2009 pro správné zjištění základu daně z příjmů právnických osob, zejména za zdaňovací období započaté v roce 2009

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 18, (2010) č. 1, s. 10-20

Podrobně ke změnám, které přinesly zákony č. 2/2009 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 216/2009 Sb. a č. 304/2009 Sb. Autor se mj. věnuje např. výdajům/nákladům na odborný rozvoj - vzdělávání zaměstnanců, zrušení osvobození příjmů z úroků a jiných výnosů z vkladů u bank spořitelních a úvěrních družstev, osvobození příjmů z prodejů majetkových účastí, uvolnění pravidel nízké kapitalizace, odpisům apod. Doplněno příklady.

Carla Marchese

Rewarding the consumer for curbing the evasion of commodity taxes?

Odměňování spotřebitelů za zamezení úniků při zdanění zboží?

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 4, p. 383-402

Studie modelovým způsobem zkoumá působení peněžních a naturálních subvencí pro spotřebitele na daňové úniky obchodníků a charakterizuje jejich dopad a účinky na státní příjmy. Seznamuje s originálním systémem boje proti daňovým únikům u prodeje zboží a služeb v Číně, kdy spotřebitel při obchodních transakcích obdrží příjmový doklad s vytištěným loterijním lístkem (čínský experiment s daňovou loterií). Zkoumá také náklady tohoto systému subvencí a podmínky, za kterých daňové příjmy rostou. - Pozn.

Oto Olson

Srovnání daní z převodu nemovitostí v některých zemích

Finanční management, Sv. 7, (2010) č. 2, s. 51-52

Daň z převodu nemovitostí v Irsku, v Austrálii, ve Velké Británii a na Britských Panenských ostrovech.

Rudolf Marek

Tabačky skřípou zuby : daně

Euro, Sv. 2010, č. 14, s. 52-53

Problematika výběru spotřební daně z tabákových výrobků prostřednictvím tabákových nálepek; růst nákladů tabákových společností spojených s poskytováním odpovídajícího zajištění daně (zejména bankovní zárukou) pro překlenutí období mezi zaplacením kolku (daně) a prodejem výrobku. Příspěvek seznamuje také se stanoviskem ministerstva financí i se změnami navrhovanými významnými tabákovými společnostmi.

Arthur Kerrigan

The elusiveness of neutrality - why is it so difficult to apply VAT to financial services?

Nepostižitelnost neutrality - proč je tak obtížné uplatnit DPH na finanční služby?

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 2, p. 103-112

V systému DPH v rámci Evropské unie je poskytování finančních služeb osvobozeno od daně. Tato výjimka má závažné nedostatky, mj. ten, že ohrožuje neutralitu daně. Autor rozebírá možnosti zdanění těchto služeb a naznačuje, jak by finanční instituce mohly dát nový podnět k diskusi o režimu DPH pro služby finančního sektoru. - Pozn. -- K problematice zdanění finančních služeb viz i článek na s. 113-118.

Joep Swinkels

The phenomenon of VAT groups under EU law and their VAT-saving aspects

Fenomén vytváření skupin pro účely DPH v rámci práva EU a aspekty týkající se úspor těchto skupin na DPH

International VAT monitor, Vol. 21, (2010) No. 1, p. 36-42

To, co začalo jako zásada, že Německo může uplatňovat svou doktrínu daňové jednotky (Organschaft), se stalo složitým rysem systému DPH v EU, zneužívaným členskými státy a podniky pro účely, jež nejsou slučitelné s principy Společenství. V r. 1997 tehdejších 15 členských států nepřijalo návrh Evropské komise, aby se zrušila uskupení vytvářená pro účely DPH nebo aby se omezil jejich rozsah na členy, kteří mají právo na plné odečtení daně na vstupu. Členské země by nicméně mohly přehodnotit svůj postoj, kdyby je Evropský soudní dvůr přiměl uplatňovat režim vytváření skupin pro účely DPH v rámci celé unie. - Pozn.

Eleonore Ronge, Georg Freiherr von und zu Franckenstein

Umsatzsteuerrechtliche Behandlung der Verpachtung von Pflegeheimen

Daň z přidané hodnoty při pronájmu pečovatelských domů

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 7, S. 246-252

Otázka pronájmu zařízení pečovatelského domu jako součásti budovy nebo jako samostatné složky. Rozdělování úroků z nájmu podle nezdaňovaného pronájmu pozemku a podle zdanitelného pronájmu movitosti. Rozsudek Spolkového finančního dvora z 20.8.2009 - V R 21/08. - Pozn. -- Více informací o rozsudku BFH viz článek "Vermietung eines Seniorenheims samt Inventar als einheitliche steuerfreie Leistung" na s. 263.

Otto-Gerd Lippross

Umsatzsteuerrechtliche Folgen der Verlagerung gemeindlicher Dienstleistungen der Daseinsvorsorge auf kommunale Eigengesellschaften : zugleich Besprechung des BFH-Urteils vom 18.6.2009 - V R 4/08

Důsledky právních úprav v oblasti DPH při přesunutí obecních veřejných služeb na komunální podniky : včetně diskuze k rozhodnutí Spolkového finančního dvora ze dne 18.6.2009 - V R 4/08

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 6, S. 214-221

Autor příspěvku definuje veřejnou službu jako úkol obce, upozorňuje na nedostatek zařízení k těmto účelům (plovárny, sportoviště, zoologická zahrada aj.). Zabývá se přesunem služeb na komunální podniky a otázkou zdanění poskytovaných služeb. Jako příklad nabízí rozhodnutí Spolkového finančního dvora z 18.6.2009 - V R 4/08, se kterým polemizuje. - Pozn.

Rüdiger Philipowski

Unterrichtsleistungen eines Privatlehrers sind steuerfrei, aber unter welchen Voraussetzungen?

Vyučování soukromého učitele je osvobozeno od daně, ale za jakých podmínek?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 5, S. 161-166

Právní norma Evropského společenství upravuje problematiku daňového osvobození činnosti "soukromých/nezávislých učitelů na školách a vysokých školách". Její transformace do německého práva vyvolává nejasnosti. Příspěvek se zabývá výkladem pojmů, které jsou důležité pro správnou aplikaci daňového osvobození od DPH v případě plnění resp. výuky soukromými (nezávislými, externími) učiteli ve vzdělávacím zařízení a opírá se o rozsudek Evropského soudního dvora k případu Eulitz. - Pozn. -- Tématem se podrobněji zabývá i článek "Schul- und Hochschulunterricht einer

unabhängigen Lehrkraft im Rahmen von durch eine dritte Einrichtung organisierten Lehrgängen zur beruflichen Fortbildung" na s. 174.

Gunter Ammann

Unterscheidung zwischen Teilleistung und Umsatz : sind auf Teile einer Leistung unterschiedliche Steuersätze anwendbar?

Rozdíl mezi dílčím plněním a obratem : dají se rozdílné daňové sazby použít na části plnění?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 59, (2010) Nr. 7, S. 252-259

Zdanění obratu v Německu, aplikace rozdílných sazeb DPH v rámci (dílčího) plnění ubytovací služby. Definice pojmu obrat; dílčí plnění z pohledu německého zákona o DPH a z pohledu evropské směrnice k systému DPH. - Pozn.

Význam daňových reforem nepolevuje ani v době hospodářské recese

Kapitál, Sv. 2010, č. 1, s. 20-22

Souhrn informací ze studie Skupiny Světové banky a PricewaterhouseCoopers, která mapuje jak se daří zjednodušovat proces placení daní ve světě. Podrobněji o indikátoru placení daní a o umístění ČR na žebříčku výhodnosti daňového systému. Doplněno komentáři k výsledkům zprávy (např. náměstkyně ministra financí P. Chrenka a L. Mrázové z PwC).

Zdeněk Burda

Záznamní povinnost uložená finančním úřadem

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 19-24

Záznamní povinnost stanovená finančním úřadem na základě zmocnění § 39 zákona o správě daní a poplatků. Možnosti obrany proti uložení záznamní povinnosti. Problematičnost soudní obrany proti uložení záznamní povinnosti. Zpětné nařízení záznamní povinnosti. Doplněno příklady.

Hana Skalická

Zdaňování společností v Evropské unii. 10., Litva

Daně a právo v praxi, Sv. 15, (2010) č. 3, s. 40-42

K problematice zdaňování společností v Litvě. Zákonný rámec, daňové subjekty, zdaňovací období, zdánitelný příjem a základ daně, daňově uznatelné a neuznatelné náklady, uplatnitelnost daňových ztrát, sazba daně, systém kalkulace daně apod. Doplněno příkladem. - Právní stav ke dni 1. září 2009.

Petr Vrána

Změny v přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 18, (2010) č. 5, s. 19-27

K některým změnám v přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009. Výpočet daně, vyplnění daňového přiznání. - Pozn. -- Viz též Finanční, daňový a účetní bulletin, 2010, č. 1, s. 45-48.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 5/2010

Daňové řešení zaměstnaneckých benefitů – souhrnný přehled. Osvobození příjmů z dotací, důchodů a příspěvků od daňové povinnosti. Významné finanční limity v ZDP (1.). Odcizený majetek – výdaje spojené s jeho pořízením. Účetní a daňové opravné položky – odlišnosti a význam tvorby. Závazky z hlediska daně z příjmů. Stanovení základu daně ve zvláštních případech. Vývoz zboží do třetích zemí a jeho vyřazování v roce 2010.

Daňové a účetní poradenství

č. 13-14/2010

K dani z pozemků a ze staveb (Dokonč.). Věcné břemeno a daň. Z černé kroniky, aneb z ... (odběratel-zprostředkovatel-koordinátor). Zaměstnanecké prohlídky u lidí zaměstnaných na základě dohod.

č. 15-16/2010

Věcné břemeno a daň [Pokrač.]. Povinnosti fyzické osoby při přerušení nebo ukončení podnikatelské činnosti. Příspěvek do fondu oprav jako daňově uznatelný výdaj. Nemovitost ve společném jmění manželů. Místo plnění u DPH. Nejčastější otázky a odpovědi ke změnám DPH.

Daňový TIP

č. 8/2010

Tvorba zákonných rezerv ve zdaňovacím období roku 2009. Nárok na PPM a žena jako OSVČ. Nákup a prodej investičního zlata. Výpočet stravného při dvoudenní pracovní cestě. DPH a daňový doklad z minulého roku. Odpisování osobního automobilu. Zaúčtování pohledávky za FÚ z jiného členského státu.

č. 9/2010

Výhody a nevýhody spolupráce osob v r. 2010. Dopady zvýšení maximálního vyměřovacího základu na zdanění manažerů v r. 2010. Daňový pohled na předčasné ukončení smlouvy o penzijním a životním pojištění. DPH a konsignační sklad v USA. Je úrok z úvěru součástí pořizovací ceny auta? Vyřazení pohledávky v DE. Účtování o bonusu za odběr zboží.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Pavel Sirůček

Nositelé Nobelovy ceny za ekonomii pro rok 2009

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 130-136

Příspěvek stručně seznamuje s životem a dílem Olivera Eatona Williamsona a Elinor Ostromové - nositelů Nobelovy ceny za ekonomii pro rok 2009.

Alan J. Auerbach

Public finance in practice and theory

Veřejné finance v praxi a teorii

CEŠifo Economic studies, Vol. 56, (2010) No. 1, p. 1-20

Autor již názvem svého článku odkazuje k problematice, kterou Richard Musgrave zpracoval ve svých Veřejných financích v teorii a praxi. Profesor Auerbach se v této studii zaměřuje na teoretické rozvinutí praktických příkladů, ve kterých rozpor mezi normativními a pozitivními prvky veřejných financí není možno zřetelně objasnit, a tak pochopení důvodů pozorovaných přístupů může pomoci rozvinout lepší pozitivní teorie. Čtyři analyzované příklady se věnují progresivní distribuci fiskální zátěže, minimální dani a dalším individuálním limitům, kvantitativním omezením (obchodování s povolenkami) a tzv. určeným daním (dedicated tax). - Pozn.

Jens Tønnesmann

Wenn Staus den Wohlstand erhöhen

Když dopravní zácpy zvyšují blahobyt

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 51 (15.3.2010), S. 20-21

Indikátory HDP. Historický a kritický pohled na HDP coby ústřední ekonomickou veličinu, s níž se v USA od roku 1942 začal poměřovat hospodářský výkon. Návrhy na korekturu HDP (např. zohledněním

škod na životním prostředí či nákladů vázaných na budoucí generace) příp. jeho doplnění o tzv. "distributivní komponenty" (k otázce analogie rozdílů v příjmech a v životním standardu). HDI (Human Development Index), míra analfabetizace, úskalí měření hrubého domácího štetí.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Albert Edwards; [rozhovor vedla] Yvonne Esterhazy

"Alle Regierungen pleite"

"Zbankrotují všechny vlády"

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 12, S. 90-91

Předpověď zhroutení systému Evropské měnové unie příp. jeho opuštění větším počtem států. Negativní vliv jednotné úrokové úrovně na konkurenceschopnost zemí eurozóny. Avizo dvoumístné inflace resp. hyperinflace během deseti let.

Wilhelm Hankel ... [et al.]

A euro exit is the only way out for Greece

Odchod z měnové unie je pro Řecko jediným východiskem

Financial Times, Vol. 2010, No. 37268 (26.3.2010), p. 11

Čtyři němečtí profesori ekonomie konstatují, že Řecko je na pokraji státního bankrotu. Návrhů na to, jak pomoci Řekům, je dost, včetně případné pomoci od dalších zemí eurozóny, což je v rozporu s pravidlem EMU o neposkytování záchrany. Podle autorů je jediná cesta: Řecko musí opustit měnovou unii a znovu zavést drachmu.

Suzanne Kapner

A market to prop up

Trh, který potřebuje podporu

Financial Times, Vol. 2010, No. 37265 (23.3.2010), p. 9

Po prosazení zdravotní reformy čeká prezidenta Obamu další velký úkol: dát do pořádku americký trh hypoték. V Kongresu začíná jednání o tom, zda Federal National Mortgage Association a Federal Home Loan Mortgage Corporation budou rozděleny a část jejich operací ukončena. Proměna vládou podporovaných agentur, které společně drží nad vodou křehký trh, je politickým oříškem a navíc může mít dalekosáhlé ekonomické důsledky.

Malte Fischer

Attacke von links

Útok levicových příznivců inflace

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 10, S. 20-23

Obrovské a stále rostoucí dluhy států PIGS, Velké Británie, USA či Japonska provází i silící tlak na centrální banky, aby k řešení zadluženosti přispěly - prostřednictvím inflace. Devalvací státních dluhů tímto způsobem proklamuje např. K. Rogoff (dočasné zvýšení inflačního cíle na 4-6 procenta) či O. Blanchard (Rethinking Macroeconomic Policy; jednostranné zdůrazňování pozitiv inflace). Rizika postupu oddlužování pomocí inflace připomíná situace v USA po 2. světové válce, kdy inflace "likvidovala" větší část dluhu a hospodářský růst pouze menší díl zadlužení. Kritický postoj a argumentace šéfa Bundesbanky A. Webera proti snahám o revizi současné inflační doktríny. -- Tématu inflace a povinnosti udržení cenové stability, která je zárukou důvěry občanů i finančních trhů, se věnuje rozhovor s A. Weberem na s. 24-28.

James R. Barth, Tong Li and Wenling Lu

Bank regulation in the United States

Bankovní regulace v USA

CESifo Economic studies, Vol. 56, (2010) No. 1, p. 112-140

Obsáhlá studie sleduje vývoj systému regulace, řízení a dohledu nad bankami v USA v průběhu posledních dvou století. Autoři v první části charakterizují bankovní regulaci v historickém pohledu

(např. vznik prvních bank na území USA, založení Fed, the National Banking Act, the Bank Holding Act, the International Banking Act, the Depository Institutions Deregulation and Monetary Control Act, geografický záběr) a dlouhodobé trendy v bankovníctví USA. Dále se zaměřují na pokrizový vývoj v 90. letech 20. století, oblast deregulace ("Riegle-Neal", GLBA), slučování bank, narůstající složitost a globalizaci bankovního odvětví; technologická zlepšení. V závěru se věnují zhroucení trhu s rizikovými hypotékami v roce 2007 a následnému vývoji v této oblasti. Snaha o vyličení podstaty změn v bankovním odvětví a v regulaci ve srovnání s povahou předkrizového regulačního prostředí. - Pozn.

Helmut Elsinger, Martin Summer

Bankenrekapitalisierung und -restrukturierung : eine ökonomische Analyse verschiedener Optionen

Bankovní rekapitalizace a restrukturalizace : ekonomická analýza alternativních řešení

Geldpolitik & Wirtschaft, Jg. 2010, Nr. 1.Q., S. 92-104

Studie analyzuje možnosti restrukturalizace rakouských bank v době krize s co možná největší daňovou úsporou. Diskuze o rozdílných opcích: opatření bez zásahu do stávajících práv věřitelů a vlastníků (záruka státu na zpětné zaplacení starých dluhů, nákup špatných aktiv atd.) a se zásahem do stávajících práv věřitelů a vlastníků (Good Bank, Bad Bank, Debt to Equity Swaps). Politika bankovní rekapitalizace, k nově navrhovanému bankovnímu insolvenčnímu právu. - Pozn.

Bending, not bowing : China's currency

Přízpůsobování, ne podrobení : čínská měna

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8677, p. 69

Názory na kurz čínské jüanu vůči americkému dolaru, smířlivější postoj americké strany, argumenty ve prospěch silnější a pružnější čínské měny. -- Viz i článek na s. 12 nazvaný Over to you, China: China, America and the yuan.

Frank M. Drost

Bundesbank warnt vor Gütesiegel

Bundesbanka varuje před pečeti jakosti

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 57 (23.3.2010), S. 36-37

Německý prováděcí zákon k nařízení EU o ratingu, průběžný dozor BaFin (Spolkový úřad dozoru) nad ratingovými agenturami, nové kompetence BaFin, nové povinnosti ratingových agentur (např. každoroční audit). K upozornění prezidenta Bundesbanky A. Webera, že zpřísnění režimu dozoru a regulace by nemělo u ratingových agentur vést k přehnanému očekávání, rovněž investoři sami by se neměli nechat svést k tomu, aby spoléhali na "pečeť jakosti" vydanou dozorem. I v budoucnu by ratingové agentury měly hodnotit pouze kredibilitu, poskytovat informace o riziku likvidity či tržních cen jim nepřísluší. Zákaz souběhu ratingové a poradenské činnosti jedné agentury v jednom podniku (slabinou je možnost obcházení založením dceřiné společnosti). Sankcionování ratingových agentur za neplnění úkolů.

Norbert Häring, Frank-Matthias Drost

Bundesbank will Soffin bewahren

Bundesbanka chce zachovat státní záchranný fond Soffin

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 48 (10.3.2010), S. 34-35

Německý záchranný fond Soffin resp. Úřad pro stabilizaci finančního trhu, který byl založen za účelem zmírnění dopadů finanční krize na bankovní instituce, bude zřejmě pokračovat ve své činnosti a mohl by dokonce převzít aktivnější roli při řešení např. hrozcích bankovních insolvencí - a vlastně by dokonce mohl zasahovat dříve než finanční dozor BaFin. Mezi jeho nové úkoly (po upřesnění bankovního insolvenčního práva) by mj. patřilo zajišťování nejen vkladů, ale i úvěrů. Soffin by se mohl stát jakýmsi protějškem americké FDIC, která nejenže spravuje pojistný fond vkladů (financovaný bankami), ale dozoruje část finančních institucí a funguje i v oblasti ochrany spotřebitele.

Torsten Riecke

Das Gespenst der Inflation meldet sich zurück

Strašidlo inflace ohlašuje návrat

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 56 (22.3.2010), S. 18

Nejen v minulosti, ale i dnes představuje inflace sporné téma; např. v Číně je vnímána jako největší nebezpečí pro ekonomiku a sociální stabilitu; nedávno hlavní ekonom MMF rozpoutal diskuzi svým návrhem - zkrátit cestu z krize zvýšením inflace. V současné době je pro eurozónu prognózována inflace ve výši 1,3 procenta, nebezpečným urychlovačem ve střednědobém výhledu jsou ceny surovin resp. hlad po nich v ekonomicky rychle rostoucích zemích kombinovaný s konjunkturálním oživením. Největším nebezpečím však je obrovské množství peněz, které centrální banky nakupily během krize; např. nadměrné rezervy v USA počátkem roku překročily bilión dolarů a pokud se tyto drastické přebytky dostanou příliš rychle na trhy, odstartují období překotného zvyšování cen. (Rizika) pokušení mnohých zemí řešit obrovské dluhy plíživou inflací. -- Argumentaci (nejen A. Webera) proti nekonvenčnímu přístupu a využití inflace přináší čas. Auszüge aus Presseartikeln, 2010, č. 11, s. 7-8.

Sonia Shinde

Die irre Arithmetik der Lehman-Pleite

Pomatená aritmetika bankrotu banky Lehman

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 58 (24.3.2010), S. 36-37

Konkurzní řízení banky Lehman Brothers (LB); výše dluhů, výše pohledávek. Restrukturalizační plán, pokračování činnosti LB v nově založené firmě Lamco (správa konkurzní podstaty). -- Zdůvodnění obav správce konkurzní podstaty LB Bryana Marsala z velmi pravděpodobného opakování případu typu LB přináší následující příspěvek na s. 36-37.

Torsten Riecke, Michael Maisch, Rolf Benders

Die Macht der Banken im Visier

Zaměřeno na kumulaci bankovní moci

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 67 (8.4.2010), S. 38-39

Doposud unikál finanční sektor pozornosti kartelových úřadů, finanční krize však odhalila slabiny vysoké koncentrace obchodních aktivit a také upozornila na systémová rizika bankovních kolosů. Množí se názory, že přílišná velikost banky je známkou chybějící soutěže - na oligopolní bankovní struktury se proto zaměřují první kontroly kartelového dozoru (příklad postupu v britském bankovním prostředí).

Marion Kohler

Exchange rates during financial crises

Měnové kurzy v době finančních krizí

BIS Quarterly review, Vol. 2010, No. 1 March, p. 39-50

Kurzové pohyby v době globální finanční krize v letech 2007-09 měly neobvyklý vývoj. Na rozdíl od dvou předchozích epizod - asijské krize v letech 1997-98 a krize ruské platební neschopnosti v r. 1998 - došlo v r. 2008 ke znehodnocení měn mnoha zemí, které nebyly v epicentru krize. Během roku se však v řadě zemí tento vývoj diametrálně změnil. V článku se vysvětluje, jaké faktory přispěly k tomuto průběhu. - Pozn.

Claudia Aebersold Szalay

EZB steuert nicht die Zahl der Banknoten im Portemonnaie

ECB neřídí počet bankovek v peněžence

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 9, S. 7-8

Přiblížení činnosti Evropské centrální banky v oblasti peněžní politiky a zabezpečování hotovosti. - Převzato z Neue Zürcher Zeitung, Curych, z 19. února 2010. -- Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 5/2010.

Patrick Jenkins and Francesco Guerrera

Goldman versus the regulators

Banka Goldman Sachs versus regulátoři

Financial Times, Vol. 2010, No. 37287 (19.4.2010), p. 7

Americká investiční banka Goldman Sachs čelí žalobám z podvodů na investorech. Komise pro cenné papíry a burzy (SEC) obvinila i vrcholné manažery Lloyda Blankfeina a Fabrice Tourreho. Článek přináší podrobnou analýzu případu. -- Problematikou se zabývá i článek v The Economist ze dne 24.4.2010 na s. 63-64 pod názvem Vampire squished?: Goldman Sachs a na s. 13 pod názvem Greedy until proven guilty: Goldman Sachs and the SEC.

Pavel Makovec, Jiří Schwarz

Chybný prodej dluhopisů obyvatelstvu : makroekonomika

Euro, Sv. 2010, č. 15, s. 88-89

Problematika připravovaného prodeje státních dluhopisů obyvatelstvu v Česku. Pohled expertů z Národní ekonomické rady vlády na projekt Ministerstva financí, emisní podmínky státních obligací a systém jejich prodeje.

Robert Holman

Inflační cíl musí zohlednit ceny nemovitostí

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 73 (15.4.2010), s. 24

Stručně k problematice zahrnutí cen nemovitostí do inflačního cíle. Autor popisuje možné postupy, zmiňuje pilotní projekt Eurostatu v letech 2001-2009 a odmítavý postoj Evropské centrální banky – ale i zkušenosti států mimo eurozónu.

Ed Clark ... [et al.]

It is time to press on with bank reform

Je načase prosadit bankovní reformu

Financial Times, Vol. 2010, No. 37290 (22.4.2010), p. 11

Představitelé šesti velkých kanadských bank se zasazují o reformu globálního finančního systému. Dobrou zprávou je, že projednávané reformy Basilejské dohody řeší některé zásadní otázky. Problémem naopak je, že regulátoři po celém světě prosadili rozdílné standardy. Stručný příspěvek přináší některé návrhy, kudy by se reforma měla ubírat.

Matthias Brüggmann

IWF warnt vor Währungskrise im Osten

MMF varuje před měnovou krizí na východě Evropy

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 64 (1.4.2010), S. 14-15

Shrnutí k peněžní politice zemí SVE, k rozsahu revalvace měn v roce 2009; rizika enormního posílení polské a maďarské měny.

Martin Frolík, Stanislav Holeš

K hlavním změnám nové právní úpravy kolektivního investování v komunitárním právu

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 2, (2010) č. 3, s. 82-84

Ke směrnici č. 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů. Podrobněji např. k tzv. klíčovým informacím pro investory, ke spojování (fúzí) fondů UCITS, ke strukturám master - feeder, k zavedení pasu investičních společností a k notifikaci UCITS fondů. - Pozn.

Jan Korda

Komparace nového konsensu jako teoretického rámce cílování inflace s postkeynesovskou ekonomikou

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 92-104

K určitému sblížení v provádění měnové politiky, kdy řada centrálních bank přešla k režimu cílování inflace a víceméně tak opustila kategorii nabídka peněz a poptávka po penězích. V teoretické rovině tak vznikl v rámci nové keynesovské ekonomie tzv. nový konsenzus. Cílem příspěvku je

provést komparaci nového konsenzu a cílování inflace s postkeynesovskou ekonomikou. Stručná charakteristika nového konsenzu, dále pak podrobněji ke styčným bodům a odlišnostem. - Pozn.

Milan Sojka

Monetární politika Evropské centrální banky a její teoretická východiska pohledem postkeynesovské ekonomie

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 3-19

Krátký výklad základních principů postkeynesovské teorie peněz. Evropská centrální banka, její postavení a úloha monetární politiky. Důsledky postavení ECB a její monetární politiky pro reálnou konvergenci postkomunistických a méně vyspělých členských zemí EU. - Pozn.

Jan Dědič, Jana Skálová

Nabývání a zastavování vlastních podílů a podílů na mateřské společnosti

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 2, (2010) č. 3, s. 65-70

Nabývání vlastních akcií na základě rozhodnutí valné hromady a nabývání vlastních obchodních podílů, vzetí vlastních akcií a obchodních podílů do zástavy. Nabývání akcií nebo obchodních podílů na ovládací společnosti ovládanou společností, vzetí akcií a obchodních podílů na mateřské společnosti dceřinou společností do zástavy. Problematika je objasněna na příkladech. - Pozn. -- Čl. navazuje na příspěvky rozebírající novelu obchodního zákoníku, uveřejněné v časopise Obchodněprávní revue č. 10/2009 a č. 11/2009.

Jaroslav Daňhel, Eva Ducháčková

Obecné a zvláštní příčiny finanční krize a jejich důsledky pro regulaci jednotlivých segmentů finančních služeb

Ekonomický časopis, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 17-29

Obecné příčiny současné finanční krize, specifické příčiny krize (bublina vytvořená inovativními finančními instrumenty, činnost ratingových agentur), projevy finanční krize v odvětví pojišťovnictví, selhání regulatorních projektů, důsledky finanční krize pro změny na finančních trzích.

Slawomir Skrzypek

Poland should not rush to sign up to the euro

Polsko by nemělo pospíchat se zavedením eura

Financial Times, Vol. 2010, No. 37282 (13.4.2010), p. 11

Autor upozorňuje na relativně dobrý průběh krize v Polsku, které jako jediné v EU vykázalo v r. 2009 růst. K tomuto vývoji významně přispěla skutečnost, že Polsko mohlo těžit z pružného kurzu zlotého. Proto je otázkou, zda by se země měla rychle podříditi rigidnímu kurzovému režimu, který je podmínkou vstupu do měnové unie. Také by se neměla nechat svázat harmonogramy, které se mohou ukázat jako kontraproduktivní.

Miroslava Kochanová

Porovnanie postupov vybraných centrálnych bánk v čase finančnej krízy.[2.]

Biatec, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 8-12

V této části příspěvku o postupech Federálního rezervního systému a japonské centrální banky v průběhu finanční krize. - Pozn. -- První část přísp. pod názvem Porovnanie postupov hlavných centrálnych bánk od začiatku finančnej krízy po súčasnosť viz Biatec, 2009, č. 12, s. 19-25.

Iván Wiesel

Role of gold in today's global economy

Postavení zlata v současném globálním hospodářství

Development and finance, Vol. 2010, No. 1, p. 74-79

Přehled peněžní funkce zlata a jeho demonetizace ve 20. století; dále podrobněji k celosvětové produkci zlata (1970-2008) a k poptávce po něm; k vývoji cen zlata a k činitelům, kteří ji ovlivňují; celosvětové zlaté rezervy; cenový vývoj a trh se zlatem v Maďarsku. - Pozn.

Stanislava Janáčková

Řecká nemoc eurozóny : hospodářství

Euro, Sv. 2010, č. 16, s. 70-71

Rozbor současných problémů zadlužených zemí jižní části eurozóny (Řecko, Portugalsko, Španělsko a Itálie) a zejména důvodů, které k tomu vedly. Společná měnová politika v heterogenní skupině zemí, nesblížení míry inflace v eurozóně, zvyšování cenové hladiny po zavedení eura, dlouhodobá obchodní nerovnováha. Záchraný plán pro Řecko, diskuse o možnostech, jak podobným situacím zabránit do budoucna.

Petr Sedláček

Státní investiční fondy : významný institucionální investor globálních finančních trhů

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 2, s. 3-22

Vznik státních investičních fondů (SIF). Nadbytečné devizové rezervy. Vymezení a definice SIF (velikost, růstový potenciál). Přínos SIF. Strategické zaměření investic SIF a obavy s tím spojené. Multilaterální přístup k řešení problematiky SIF. - Pozn.

von Patrick Welter

Streit um den Renminbi

Spor o renminbi

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 12, S. 23-24

K hospodářským důsledkům fixace (podhodnocené) čínské měny na dolar, vývoj směnného kurzu renminbi/dolar (odmítavé stanovisko Číny vůči pokusům o vměšování do její politiky směnných kurzů). Obavy USA ze snižování "objemu" amerických dlužných titulů držených Čínou. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., ze 17. března 2010.

von Jürgen Schaaf

Systemrisikora bedeutet mehr Verantwortung für die Währungshüter

Rada pro systémová rizika znamená pro strážce měny větší zodpovědnost

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 12, S. 22-23

ESRB, European Systemic Risk Board; příprava nové operativní jednotky v rámci ECB, která by od 1.1.2011 měla dozorovat stabilitu finančního systému EU jako celku (makroprudenční dozor). Úkolem ESRB má být odhalování nebezpečí pro finanční systém a návrhy konkrétních doporučení, jak řešit potenciální nerovnováhy ve stabilitě finančního systému a počítá se i s tím, že sjednotí roztržitěnou analýzu rizik v Evropě a dodá jí rámec a strukturu. Negativa ESRB vnímaná CEP (Centrem pro evropskou politiku). - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., z 11. března 2010.

Robert McCauley, Patrick McGuire, Goetz von Peter

The architecture of global banking: from international to multinational?

Architektura globálního bankovníctví: od mezinárodní k nadnárodní?

BIS Quarterly review, Vol. 2010, No. 1 March, p. 25-37

Finanční krize vedla k přehodnocení globálních modelů podnikání bank. Na základě bankovní statistiky BIS se v článku rozlišují "mezinárodní" a "nadnárodní" banky a jejich modely financování. Krize vystavila tyto modely zkoušce. Jako stabilnější se ukázaly banky působící místně, zejména v rozvíjejících se ekonomikách. - Pozn.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Antonio Tajani; [rozhovor vedl] Thomas Ludwig, Andreas Rinke

"Europas Etat sollte Innovation widerspiegeln"

"Evropský rozpočet by měl odrážet inovaci"

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 47 (9.3.2010), S. 14-15

Průmyslová politika EU, podpora vývoje a výroby elektroautomobilu v EU ve strategickém materiálu Evropské komise "Europa 2020", finanční stránka (efektivním využitím disponibilních rozpočtových prostředků EU), technická stránka, právní hlediska (příp. státní podpora z pohledu soutěže).

Sven Afhüppe

Bund legt Informationen über Staatsbeteiligungen offen

Německo předloží informace o státních podílech

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 59 (25.3.2010), S. 11

Spolková vláda poprvé zveřejní detailní informace o podílech státu v bývalých státních podnicích (železnice, Telekom, pošta) či v částečně/úplně zestátněných bankách (HRE, Commerzbank) - zveřejněny by měly být zásadní a důležité údaje o účastech státu na jednotlivých soukromých podnicích a o správě jeho podílů.

Crisis in slow motion : Japan's debt-ridden economy

Zpomalená krize : na japonskou ekonomiku doléhají dluhy

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8677, p. 63-65

Síla japonského hospodářského oživení ekonomy překvapila, otázkou však je, zda je oživení udržitelné vzhledem ke stavu japonských veřejných financí. Vzestup související s hospodářským cyklem neřeší hluboké problémy země, jako je deflace, velký veřejný dluh, nepříznivý demografický vývoj a také nerozhodnost politiků. -- K problematice viz i článek na s. 12-13 pod názvem Sleepwalking towards disaster: Japan's debt problem.

Edmund Phelps

Der Staat kann den Wohlstand gezielt fördern

Stát může cíleně podporovat blahobyť

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 48 (10.3.2010), S. 9

Příspěvek E. Phelpe, ředitele Center on Capitalism and Society, k problémům a možnostem udržování a zvyšování blahobytu v průmyslových zemích. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 5/2010.

von Philip Plickert

Der Winter hat die Erholung lahmgelegt

Zima pozastavila oživení

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2010, Nr. 10, S. 17

Souhrn k dopadu dlouhé zimy na německou ekonomiku, nesplněný předpoklad oživení konjunktury (vyjádřený písmenem V), propad a stagnace ekonomiky (označená písmem L), pozitivní impulzy opětovně rostoucího exportu. Pokles soukromé spotřeby (vliv snížených příjmů z důvodu krátké práce). Význam státních balíků na podporu konjunktury. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., z 26. února 2010.

Jiří Hezký

Dopad současné krize na české stavebnictví

Stavitel, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 48-49

Konjunkturální cykly českého (a evropského) stavebnictví, vývoj v devadesátých letech a v průběhu krize v letech 2007-2009 resp. 2012. (Změněná) struktura stavební produkce, hledisko financování, působení specifických vlivů.

Adam Zdeněk, Daniel Hnízdo

Finanční modelování v rámci PPP projektů. 4. díl

PPP bulletin, Sv. 6, (2010) č. 1, s. 18

Finanční modelování projektů PPP, optimalizace modelu. Optimalizace financování projektu, optimalizace využití rezervních účtů, optimalizace ROI investorů (Return on Investment).

Peter Backé ... [et al.]

How did the global financial crisis affect the CESEE region and Latin America? : a comparative analysis

Jak globální finanční krize postihla země střední, východní a jihovýchodní Evropy a Latinskou Ameriku? : srovnávací analýza

Focus on European economic integration, Vol. 2010, No. 1, p. 49-66

Studie dopadu globální hospodářské a finanční krize na dva hlavní regiony rozvíjejících se trhů - země střední, východní a jihovýchodní Evropy (SVJV) a země Latinské Ameriky. Autoři nejprve seznamují se strukturálními charakteristikami i odlišnostmi dvou zmiňovaných regionů a srovnávají roky výrazného růstu předcházející krizi. Dále porovnávají makrofinanční zranitelnost regionů na počátku krize, její makroekonomický dopad i rozsah postižení a analyzují stabilizační národní a mezinárodní opatření v reakci na krizi. - Pozn.

Jürgen Berke ... [et al.]

Im Rachen des Drachen

Ve chřtánu draka

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 12, S. 40-47

Targeting. K metodám expanzní strategie čínské hospodářské velmoci; přehled odvětví v průmyslových zemích Evropy, USA, Ruska, Japonska a Koreje, jejichž produkce a řízení výhledově převezmou čínské podniky. Huawei.

Martin Wolf

Only rebalancing will revive Britain's precarious economy

Jen nalezení nové rovnováhy oživí vratkou britskou ekonomiku

Financial Times, Vol. 2010, No. 37283 (14.4.2010), p. 11

Před volbami stále naléhavěji vyvstávají otázky stavu britské ekonomiky a zaměření hospodářské politiky. Všichni se shodují v otázce velikosti fiskálních problémů, ale nikdo nechce diskutovat o jejich řešení. Stabilizace je nutno dosáhnout společně s růstem, nikoliv na úkor růstu. -- Stavem britské ekonomiky se zabývá i článek ve FT ze dne 15.4.2010 na s. 7 pod názvem Drenched in debt.

Carsten Stahmer

Organisatorischer Neuanfang und erste Berechnungen : Frühgeschichte der Volkswirtschaftlichen Gesamtrechnungen in Westdeutschland

Organizace nového začátku a první výpočty : raná historie národohospodářských účtů v Západním Německu

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2010, Nr. 2, S. 179-195

Příspěvek seznamuje se situací národohospodářských účtů v prvních letech po 2. světové válce v západních okupačních pásmech tehdejšího Německa. Popisuje budování Spolkového statistického úřadu, první aktivity Bank Deutscher Länder (Frankfurt n. Mohanem), Deutsche Institut für Wirtschaftsforschung (Berlín) a jiných. V příloze jsou detailně popsány metody výpočtu národního důchodu. - Pozn.

Jakub Kučera

Politika Ruské federace v energetické oblasti

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 18, (2010) č. 2, s. 29-51

Cíle a formulování ruské energetické politiky. Ekonomické cíle. Zahraničněpolitické cíle. Budoucnost ruské energetické politiky. - Pozn.

Vojtěch Spěváček, Růžena Vintrová

Růst, stabilita a konvergence české ekonomiky v letech 2001-2008

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 20-50

Růstová výkonnost české ekonomiky (vývoj HDP, strukturální změny, zdroje ekonomického růstu). Poptávka a makroekonomická stabilita. Reálná a nominální konvergence (zužování mezery v ekonomické úrovni, faktory konvergence, vazby reálné a nominální konvergence, transmisní mechanismy cenové konvergence, vliv recese na přijetí eura). - Pozn.

Robert Neruda

Sankce v decentralizovaném komunitárním soutěžním právu

Antitrust, Sv. 2009, č. 1, s. 9-13

K problematice sankcí za porušení soutěžního práva v rámci EU. Rozsah divergence sankčních systémů v jednotlivých právních řádech členských zemí EU, právní úprava ukládání pokut za porušení českého soutěžního práva, otázka harmonizace sankcí. Doplněno údaji o výši maximální pokuty v čl. státech EU a srovnáním základních pravidel pro ukládání pokut ÚOHS a Komisí. - Pozn. -- Nulté číslo.

Gyula Nagy

Some consequences of the global financial fiasco in the European Union

Některé následky globálního finančního nezdaru v Evropské unii

Development and finance, Vol. 2010, No. 1, p. 40-49

Příspěvek rozebírá dopad globální finanční krize z podzimu 2008 v členských státech EU, zejména z pohledu reakcí na krizi na úrovni institucí evropské integrace oslabených institucionálními bariérami, omezenými nástroji pro boj s krizí a krizového managementu na úrovni Evropských společenství. Analyzuje krizi v eurozóně, rozpočtový schodek, veřejný dluh a měnovou politiku jednotlivých zemí v době krize. Dále se věnuje situaci v bankovníctví, úvěrování a problematice společné evropské měny ve státech střední a východní Evropy. - Pozn.

Miroslav Krč, Rudolf Urban

Teoretická a metodologická východiska analýzy vlivu vojenských výdajů na ekonomický vývoj

Ekonomický časopis, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 45-60

Ke stále aktuálnímu, avšak polemickému tématu vojenských výdajů, a také k otázce, zda tyto výdaje mají pozitivní nebo negativní vliv na ekonomický růst. Determinace ekonomiky vojenskými výdaji, vojenské výdaje v ekonomickém modelu (vyspělé průmyslové země, rozvojové země). Analýza studií o vztahu vojenských výdajů a ekonomického růstu.

Borislav Petřík

Teoreticko-empirické aspekty výskumu negativních ekonomických fenoménů

Ekonomický časopis, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 74-84

Analýza stavu negativních hospodářských jevů ve slovenském hospodářství. Vymezení problematiky, korupce, stínová ekonomika.

The pain to come : the British economy

Bolest, která teprve přijde : britská ekonomika

The Economist, Vol. 394, (2010) No. 8675, p. 23-25

Bankovní krize a recese postihly Británii více než jiné vyspělé země, pokles byl provázen i pádem libry. Ze všech nelichotivých srovnání s jinými zeměmi v podobné situaci vývoj nejvíce připomíná Japonsko. V tomto roce se očekává slabý růst, oživení je podporováno mimořádně volnou měnovou politikou. Budou zapotřebí nové zdroje poptávky, jako zahraniční obchod a soukromé investice, ale údaje o čistém obchodu za leden nejsou příliš povzbudivé. -- Viz i článek Out of the ruins na s. 11.

Greg Ip

Time to rebalance : a special report on America's economy

Je načase hledat novou rovnováhu : zvláštní zpráva o americkém hospodářství

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8676, centr. sect. (16 p.)

V hospodářském přehledu o USA se upozorňuje především na snahu země o odklon od spotřeby a zadlužení a o zaměření na vývoz a úspory, což by znamenalo největší transformaci za desítky let. Rozebírá se i úloha vlády v tomto procesu. -- Viz i článek na s. 11 pod názvem Hope at last.

Miroslav Vlček

Úspory růst spotřeby zcela nezastaví : očekávaný vývoj poptávky po elektřině a konečné energetické spotřeby ve vybraných evropských zemích v letech 2000-2030

Pro-Energy magazín, Sv. 4, (2010) č. 1, s. 16-21

Poptávka po elektřině ve vybraných evropských zemích, konečná energetická spotřeba, podíl poptávky na konečné energetické spotřebě (KES). Doplněno množstvím číselných údajů.

Ján Haluška, Michal Olexa

Vplyv zavedenia eura na cenový vývoj v SR

Biatec, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 13-19

Metodologický postup analýzy vývoje cen před a po zavedení eura, výsledky analýzy. Podrobněji k vývoji spotřebitelských cen v letech 2005-2008, v lednu 2009 a v období od února do prosince 2009. - Pozn.

Martin Murphy, Jürgen Flauger, Klaus Stratmann

Wassermarkt verärgert Regulierer

Trh s vodou dráždí regulátory

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 47 (9.3.2010), S. 22-23

Přiblížení německého trhu s vodou (6200 dodavatelů), který na rozdíl od trhu s energetikou není dosud liberalizován. Trh se vyznačuje značnými rozdíly v cenách vody (až 300 procent), uvedeny jsou příklady kartelových řízení. K otázce systému dozoru nad cenami vody (např. zemské kartelové úřady versus obce). Oblastní monopoly.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Alan Beattie

A reach regained

Znovuzískaná moc

Financial Times, Vol. 2010, No. 37290 (22.4.2010), p. 9

Než v r. 2008 přišla globální finanční krize, upadal Mezinárodní měnový fond do bezvýznamnosti. V době světových finančních problémů však znovu získal své původní postavení bojovníka s krizí a spolunavrhovatele nových regulačních předpisů. V analýze se rozebírají změny, kterými MMF v poslední době prošel, a upozorňuje se na skutečnost, že pomoc Řecku pro něj bude skutečnou zatěžkávací zkouškou. -- Viz též Hospodářské noviny, 23.4.2010, č.79, s. 23.

Bekanntmachung über die vorläufige Anwendung des Übereinkommens aufgrund von Artikel K.3 des Vertrags über die Europäische Union über gegenseitige Amtshilfe und Zusammenarbeit der Zollverwaltungen : vom 11. Januar 2010

Vyhláška o předběžné aplikaci dohody na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o vzájemné úřední pomoci a spolupráci celních správ : z 11. ledna 2010

Bundesgesetzblatt. Teil II, Jg. 2010, Nr. 4, S. 78-87

Prohlášení jednotlivých členských států k dohodě z 18.12.1997 na základě smlouvy o EU o vzájemné úřední pomoci a spolupráci celních správ. - Se souběž. angl. textem.

Axel Jochem

International financial competitiveness and incentives to foreign direct investment

Mezinárodní finanční konkurenceschopnost a pobídky pro přímé zahraniční investice

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 230, (2010) No. 1, p. 42-58

Studie se zabývá finanční konkurenceschopností ekonomiky, kterou autor pojímá jako "atraktivitu země z pohledu zahraničních investorů s dlouhodobým strategickým záměrem". Soustřeďuje se na přímé zahraniční investice (PZI), zavádí index mezinárodní finanční konkurenceschopnosti vycházející z poměru tržní a účetní hodnoty PZI směřujících do země. Empirickou analýzou s využitím údajů z pěti vyspělých zemí (Německo, Francie, Japonsko, Velká Británie a USA) z let 1980-2006 zjišťuje, že cenová konkurenceschopnost, stabilní míra inflace, registrované patenty a členství v eurozóně mají pozitivní vliv na finanční konkurenceschopnost. Zjišťuje také spojitost mezi finanční konkurenceschopností země a pobídkami pro investování. - Pozn.

Miroslav Singer

Mojmír Hampl vs. měnový fond

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 70 (12.4.2010), s. 12

Ke kritickému vyjádření člena bankovní rady ČNB Mojmíra Hampla, které se týkalo chování Mezinárodního měnového fondu za finanční krize (v rozhovoru pro rakouský deník Der Standard). Viceguvernér ČNB v úvodu svého stručného příspěvku připomíná odsuzující reakce v tuzemsku, které toto prohlášení vyvolalo (sám je zároveň odmítá), dále se pak věnuje roli MMF na konci roku 2008 a na počátku roku 2009 a rovněž i chybám, kterých se fond dopustil zkreslováním údajů o středoevropském regionu. Dochází k závěru, že MMF Českou republiku poškodil, nešlo však o úmysl, ale spíše o kombinaci paniky, nízké odbornosti či snahy najít problém jinde, než uvnitř vyspělých ekonomik hlavních akcionářů fondu. -- Problematiku Hamplovy kritiky chování MMF a krátký rozhovor s ním publikuje také Euro 15/2010, s. 12-14 pod názvem Opožděné haló kolem Hampla.

Malte Fischer, Elke Pickartz, Silke Wettach

Neue Wächter

Noví strážci

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 11, S. 22-28

Rizika a slabiny plánu založit "nouzový" Evropský měnový fond (EMF) na pomoc zadluženým zemím, představy o fungování a financování EMF (zvláštní práva čerpání, trestné odvody za nedodržené maastrichtské kvóty, příspěvky dle hospodářského výkonu zemí atd.). Odstupňované sankce ze strany EMF v případě nerealizovaných reforem žádoucích k ozdravení financí postižené země. Institucionální zakotvení EMF. Argumenty Deutsche Bundesbank proti EMF.

The trillion-dollar club : the BRICs

Klub bilionářů : země BRIC

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8678, p. 52-54

Země zahrnované do skupiny BRIC (Brazílie, Rusko, Indie a Čína) jsou důležité z hlediska svého hospodářského významu, nejpodstatnější je pravděpodobně jejich celkový podíl na zahraničních rezervách. Otázkou však je, zda k nim přistupovat jako k bloku, protože zatím postrádají soudržnost, konkurují si navzájem a jsou mezi nimi politické i ekonomické rozdíly.

Joseph F. Francois, Julia Wörz

Trade, economic structure and the great recession : the example of Central, Eastern and Southeastern Europe

Obchod, hospodářská skladba a velká recese : příklad zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy

Focus on European economic integration, Vol. 2010, No. 1, p. 67-72

Studie analyzuje nedávný vývoj v oblasti obchodu ve vybraných státech střední, východní a jihovýchodní Evropy (od roku 2008) a osvětluje spojení mezi obchodními šoky a hospodářskou recesí, jež tvrdě postihla daný region. Vztah skladby produkce a dopadu recese na HDP. Odvětvová skladba,

výrobní zaměření a exportní orientace jednotlivých regionů jako determinanta míry obchodního poklesu a zasažení recesí. - Pozn.

Tricky Dick and the dollar

Mazaný Dick a dolar

The Economist, Vol. 394, (2010) No. 8675, p. 74

130 amerických kongresmanů vyzývá ministra financí Geithnera, aby napodobil Nixona (ten v r. 1971 zmrazil mzdy a platy, ukončil směnitelnost dolaru za zlato a zavedl desetiprocentní přírážku na dovozy) a zavedl přírážku na importované zboží z Číny. Tento nový tarif by údajně přinutil Čínu posílit svou měnu proti dolaru, stejně jako kdysi Nixonova přírážka přiměla obchodní partnery USA k přehodnocení směnných kurzů. V článku se však upozorňuje na to, že v současnosti je jiný kurzový systém než v Nixonově době.

Podnik a podnikání

Robert Claßen

Anmerkungen zu den diskutierten Änderungen des REITG

Poznámky k diskutovaným změnám zákona REITG

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 4, S. 155-160

Diskuze o změnách německého zákona o akciových společnostech obchodujících s nemovitostmi (REITG). Otázka zákazu pronájmu tzv. bytových nemovitostí pro společnosti REIT, pravidlo exit-tax - nutnost jeho prodloužení, riziko vydírání menšinovými akcionáři. - Pozn.

Věra Kameníčková

Větší firmy bankrotují, menší zanikají : podnikání

Euro, Sv. 2010, č. 17, s. 72-73

Zánik firem v roce 2009 v Česku dle údajů z Registru ekonomických subjektů; seznámení se způsoby zániku právnických osob a fyzických podnikatelských osob. Analýza zaniklých subjektů, způsobů jejich zániku; podíl bankrotů a zániků.

Václav Filip

Procedurální práva akcionářů na valné hromadě

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 5, s. 153-159

K základním procedurálním právům akcionářů (po novele obchodního zákoníku). Svolání valné hromady, právo zařadit určitý bod do programu valné hromady, důvody pro odmítnutí procedurálních práv, právo uplatňovat návrhy a protinavrhy. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Julie Hrstková

Had, který si sežere ocas

Hospodářské noviny, Sv. 54, (2010) č. 69 (9.4.2010), s. 12

K nedávnému doporučení OECD, aby ČR provedla ráznou důchodovou reformu. Autorka uvádí výsledky některých penzijních reforem v zahraničí (např. v Irsku, Austrálii a Argentině) a pokládá je za tristní. Přibližuje v Irsku (letos) schválený tříletý záchranný plán pro insolventní poskytovatele penzí, znárodnění soukromých penzijních účtů a využití tzv. převzatých peněz k dotování státního průběžného systému v Argentině. Dále se věnuje současné situaci v ČR (a možnostem jejího řešení) a stručně představuje záměry jednotlivých politických stran ohledně reformy důchodového systému.

Alessandro Cigno

How to avoid a pension crisis : a question of intelligent system design

Jak se vyhnout důchodové krizi : otázka návržení inteligentního systému

CESifo Economic studies, Vol. 56, (2010) No. 1, p. 21-37

Teoretický příspěvek k financování systému veřejných důchodů. Nejprve k negativní korelaci mezi celkovou mírou porodnosti a podílem důchodových výdajů k HDP; analýza Bismarckova a Beveridgeova penzijního plánu ve vztahu k reprodukčnímu chování obyvatelstva; argumentace pro veřejné důchodové systémy; polemika s průběžným systémem financování důchodů. Návrh veřejného penzijního systému se dvěma paralelními modely: tradičním bismarckovským schématem a netradičním schématem spojeným s dětmi (zasloužení si důchodu výchovou dětí a investicemi do jejich lidského kapitálu), rozbor dopadů možného zavedení tohoto reformního návrhu. - Pozn.

A.A. Stoljarova, Je.V. Gališnikova

Informirovanije naselenija v oblasti pensionnogo obespečenija : zarubežnyj i otečestvennyj opyt

Informování obyvatelstva o problematice důchodového zabezpečení : zahraniční a tuzemské zkušenosti

Finansy, Sv. 2010, No. 2, s. 60-63

Význam informovanosti obyvatelstva o stávajícím důchodovém systému a důchodovém zabezpečení; podrobnější výklad o organizaci této oblasti v Německu a Francii; opatření v Rusku.

No time to relax : Europe's insurers

Není čas odpočívat : evropsští pojistitelé

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8679, p. 67

Stručná informace o situaci v pojišťovnictví. Evropské pojistitele krize nijak nezasáhla, ale její důsledky se mohou ještě projevit. Největší hrozbou pro pojišťovny je delší očekávané období pomalého hospodářského růstu a nízkých úrokových sazeb. Druhá skupina možných problémů souvisí s navrhovanými reformami kapitálu a řízení rizik v pojišťovnictví v rámci režimu Solvency 2.

O.V. Chmyz

Reformirovanije sistemy pensionnogo obespečenija v Čechii

Reforma systému důchodového zabezpečení v Česku

Finansy, Sv. 2010, No. 1, s. 56-61

Současné snahy státu o důchodovou reformu v ČR jsou hodnoceny jako zatím nepříliš úspěšné. V článku se popisuje stávající systém českého důchodového zabezpečení a tři fáze reformy.

Dominik Ženatý

Rovné postavení mužů a žen v českém důchodovém pojištění ve světle hospodářské krize

Právní rádce, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 49-51

V diskusním příspěvku se autor zaměřuje na vliv současné hospodářské krize na úpravy systému českého důchodového pojištění a konstatuje, že místo celkových koncepčních změn (či reformy důchodů), přijala vláda pouze dílčí opatření (zákon č. 326/2009 Sb. a novelu zákona č. 155/1995 Sb.). Seznamuje s historickým pozadím nerovného postavení pojištěnců důchodového pojištění v ČR, dále se věnuje postavení mužů a žen v EU pohledem sociálního zabezpečení a popisuje aktuální situaci v ČR (implementace směrnic ES do našeho právního řádu). - Pozn.

Petra Pelantová

Spravedlnost za miliardy : důchody

Euro, Sv. 2010, č. 17, s. 36-37, 39

Problematika kalkulace výše starobního důchodu v souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu o zrušení § 15 zákona o důchodovém pojištění od září 2011. Příspěvek seznamuje s neoficiálními návrhy odborníků a ministra financí, jak změnit penzijní systém v ČR tak, aby se vyhovělo rozhodnutí ÚS a zajistila se převaha principu ekvivalence/zásluhovosti nad principem solidarity. Zvažovanými variantami řešení jsou: snížení stropů pro odvod na pojistném; změna redukčních hranic pro vyměřovací základ; individuální připojištění na důchod; přeměna důchodového pojistného na penzijní daň. Jsou analyzovány dopady jednotlivých variant na státní rozpočet i na případnou změnu výše

přiznaných penzí. -- Komentář k rozsudku ÚS o zrušení § 15 zákona o důchodovém pojištění je pod názvem Penze po česku publikován na s. 38.

Xaver Ditz, Vassil Tcherveniachki

Steuerliche Konsequenzen eines Contractual Trust Arrangement ("CTA")

Daňové důsledky podnikového důchodového zabezpečení na principu Contractual Trust Arrangement ("CTA")

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 12, S. 632-637

Daňové důsledky využití modelu CTA v německém podnikovém důchodovém zabezpečení. Přiblížení základní koncepce modelu CTA (rozlišení jednostranné a dvoustranné formy). Dopad CTA na daň ze mzdy. Daňový pohled na uzavírání smluv o svěřenecké správě majetku. - Pozn.

Lenka Žišková

Systémy sociálního zabezpečení v EU - Norsko

Národní pojištění, Sv. 41, (2010) č. 3, s. 13-16

Informace o příspěvcích na sociální zabezpečení, o fungování správy sociálního zabezpečení, o důchodové reformě a jednotlivých důchodech (starobním, invalidním, pozůstalostním aj.), o dávkách v nemoci, v mateřství, při ošetřování dítěte apod.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Konstantin A. Kholodilin, Jan-Oliver Menz, Boriss Siliverstovs

What drives housing prices down? : evidence from an international panel

Co drží ceny bydlení nízké? : důkazy z mezinárodního panelu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 230, (2010) No. 1, p. 59-76

Studie předkládá vysvětlení nízkého růstu reálných cen bydlení v Kanadě a Německu ve srovnání s dalšími zeměmi OECD v období 1975-2005. Analyzuje determinanty cen bydlení prostřednictvím panelu 14 zemí OECD, interpretuje hospodářské dopady odlišného cenového vývoje (stagnace i pokles). Ekonometrická analýza ukazuje, že dlouhodobý rozvoj trhu s bydlením je určován výší reálného čistého příjmu na jednoho obyvatele, reálnými dlouhodobými úrokovými sazbami, počtem obyvatel a urbanizací. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Barbara Deilmann, Sabine Otte

"Say on pay" - erste Erfahrungen der Hauptversammlungspraxis

Poradenské hlasování akcionářů k systému odměňování členů představenstva - první zkušenosti z praxe valných hromad

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 10, S. 545-547

Say on pay, advisory vote, postup při schvalování systému odměňování podnikového představenstva v Německu; odkazy na akciový zákon (AktG) a zákon o přiměřenosti odměňování představenstva (VorstG). - Pozn.

Daniel Rettig

Abschied von der Gießkanne

Odklon od principu stejnoměrnosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 11, S. 82-86, 88

Výsledky studie zaměřené na možnosti a výše mezd a platů v Německu; průměrné platy podle odvětví a skupin povolání s přihlédnutím k platům žen.

Karin Tondorf

Betriebliche Prüfung von Lohngleichheit - mit Logib-D?

Prověřování mzdové rovnosti v podniku - s pomocí instrumentu Logib-D?

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 11, S. 616-617

Kritické připomínky k testovacímu instrumentu Logib-D, které podnikům nabízí Spolkové ministerstvo pro rodinu, seniory, ženy a mládež za účelem rychlé a anonymní analýzy platové struktury (z důvodu přetrvávajících rozdílů mezi příjmy mužů a žen ve výši 23,2 %). Vývoj alternativního nástroje (eg-check.de), v němž kombinace různých analytických metod mj. zlepši kontrolu mzdových složek u mužů a žen. - Pozn.

Dietrich Creutzburg

Der Mindestlohn beschäftigt die Politik

Minimální mzda zaměstnává politiku

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 60 (26.3.2010), S. 16-17

Minimální hodinové mzdy v Německu; přehled stanovených minimálních mezd (stavební dělníci, malíři a lakýrníci, zaměstnanci velkoprádelny, pokrývači atd.) a nově projednávaných (zaměstnanci ostražky, pečovatelé, zaměstnanci v režimu krátké práce).

Götz A. Maier, Stefan Garding

Einsatz eines Privatdetektivs im Arbeitsrecht : Zusammenfassung der arbeitsgerichtlichen Rechtsprechung

Využití soukromého detektiva v pracovním právu : shrnutí judikatury pracovního práva

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 10, S. 559-562

K otázce využití soukromého detektiva při dohledu nad zaměstnanci v/mimo podniku; právní předpoklady a vymezení způsobů a oblastí v praxi. Úhrada nákladů detektiva. Nasazení soukromého detektiva z pohledu osobního práva jednotlivce a ochrany údajů zaměstnance. - Pozn.

Dieter Fockenbrock

Hohe Vorstandsgehälter trotz Krise

Vysoké platy představenstva i navzdory krizi

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 50 (12.3.2010), S. 20-21

Vyhodnocení reakce podniků resp. koncernů indexu DAX na německý zákon o přiměřeném odměňování manažerů.

Jakub Morávek

Kdy je možné evidovat přístup zaměstnance na internet a otevřít jeho e-mailovou poštu?

Právo pro podnikání a zaměstnání, Sv. 19, (2010) č. 3, s. 3-8

Soukromí zaměstnance na pracovišti, zákonná úprava - konkrétně k § 316 zákoníku práce a k závažnému důvodu spočívajícímu ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele, sledování přístupu na internet a e-mail pro osobní potřebu. - Pozn.

Ladislav Jouza

Lisabonská smlouva a pracovní práva v ČR

Právní rádce, Sv. 18, (2010) č. 3, s. 30-35

K Listině základních práv Evropské unie a jejímu odrazu v pracovníprávních předpisech České republiky. Podrobněji k problematice diskriminace, informování zaměstnanců, kolektivního vyjednávání, stávek, délky pracovní doby, práva na odpočinek a na dovolenou apod.

Andreas Knabe and Ronnie Schöb

Minimum wage incidence : the case for Germany

Dopad minimální mzdy : případ Německa

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 4, p. 403-441

Studie se věnuje empirickému zkoumání dopadů případného zavedení zákonné minimální mzdy v Německu (situace a data ze socioekonomického panelu německých domácností z roku 2006). Zjišťuje vliv na zaměstnanost a možný nárůst celkových příjmů v sektoru s nízkými mzdami, na

celkovou mzdovou nerovnost i možné snížení fiskálního zatížení. Porovnáva výsledky standardního modelu konkurenčního trhu práce s modelem trhu práce s monopsonním charakterem. Ukazuje, že - bez ohledu na zvolený model - zákonná minimální mzda snižuje zaměstnanost a zvyšuje veřejné výdaje. Jako alternativní opatření k zamezení chudoby u pracujících jsou zkoumány dotace na mzdové náklady. Subvencování mzdových nákladů zajistí vyšší příjmy domácnostem na konkurenčním trhu práce a vede k rovnějšímu rozdělení příjmů ve srovnání se zákonnou minimální mzdou. - Pozn.

Roman Barinka

Nepřímá diskriminace v pracovním právu ES

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 5, s. 165-173

Vymezení hlavních rysů nepřímé diskriminace v teoretické rovině, nepřímá diskriminace v právu pracovním v judikatuře Nejvyššího soudu USA a zejména pak v rozhodovací praxi ESD. - Pozn.

Ladislav Jouza

Otazníky kolem příplatků k platu ve veřejné správě

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 1, s. 37-42

Výklad se týká např. příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí, příplatku za vedení (nebo zastupování), platu nebo náhradního volna za práci přesčas, osobního příplatku apod.

Olga Bičáková

Státní politika zaměstnanosti v právním kontextu roku 2010

Právo pro podnikání a zaměstnání, Sv. 19, (2010) č. 3, s. 8-15

K posledním údajům o nezaměstnanosti v České republice a k některým aspektům státní politiky zaměstnanosti, které mohou zásadním způsobem ovlivňovat situaci na trhu práce. Zprostředkování zaměstnání, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci, zprostředkování zaměstnání agenturami práce, zaměstnávání osob se zdravotním postižením, zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, aktivní politika zaměstnanosti - opatření a nástroje, financování aktivní politiky zaměstnanosti. -- Viz též Práce a mzda, 2010, č. 4, s. 29-36.

Bundesministerium der Finanzen der Bundesrepublik Deutschland, Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

Vereinbarung zwischen dem Bundesministerium der Finanzen der Bundesrepublik Deutschland und dem Ministerium für Arbeit und soziale Angelegenheiten der Tschechischen Republik über die Zusammenarbeit bei der Bekämpfung illegaler Beschäftigung, nicht angemeldeter Erwerbstätigkeit und illegaler grenzüberschreitender Leiharbeit sowie damit in Zusammenhang stehendem grenzüberschreitenden Missbrauch von Sozialleistungen und der Nichtabführung von Sozialversicherungsbeiträgen

Ujednání mezi Spolkovým ministerstvem financí Spolkové republiky Německo a Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky o spolupráci při boji proti nelegálnímu zaměstnávání, neohlášené výdělečné činnosti a nelegálnímu najímání přeshraničních pracovníků a s tím souvisejícímu přeshraničnímu zneužívání sociálních dávek a neodvádění pojistného

Bundesgesetzblatt. Teil II, Jg. 2010, Nr. 7, S. 155-170

Ujednání mezi Spolkovým ministerstvem financí Německa a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR o spolupráci při boji proti nelegálnímu zaměstnávání. Definiuje mj. ustanovení příslušných orgánů, úroveň a formy spolupráce, ochranu osobních údajů. Příloha popisuje oblast působnosti v Německu a v ČR a uvádí konkrétní adresy stanovených orgánů. - Se souběž. českým textem.

Christian Pfeifer

Work effort during and after employment probation : evidence from German personnel data

Pracovní výkon během a po uplynutí zkušební lhůty v zaměstnání : německá zaměstnanecká data

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Vol. 230, (2010) No. 1, p. 77-91

Analýza působení ochrany zaměstnance na jeho pracovní úsilí. Studie na základě empirických údajů z německého podniku hodnotí vliv nižší ochrany zaměstnanců během zkušební doby na jejich

pracovní úsilí a snahu, konkrétně zkoumá míru absentérství během tříměsíční zkušební doby a v následujících devíti měsících. Interpretace výsledků regresní analýzy, diskutovány jsou také souvislosti s neefektivitou pracovního trhu. - Pozn.

Holger Fleischer, Jan Hupka

Zur Regulierung der Vorstandsvergütung durch das Steuerrecht : Möglichkeiten und Grenzen des Steuerrechts als Instrument der Corporate Governance

Regulace odměňování představenstva daňovým právem : možnosti a hranice daňového práva coby instrumentu Corporate Governance

Der Betrieb, Jg. 63, (2010) Nr. 11, S. 601-607

Přemrštěné platy manažerů v Německu sice upravuje VorstAG (zákon o přiměřenosti platů představenstva), přesto však se objevují nové reformní návrhy. Podrobný přehled různých návrhů v Německu (omezení odstupného na 1 mil. eur nebo roční plat ve výši 500 000 eur či požadavek jasné zákonné úpravy, která by definovala přiměřenost atd.) a v zahraničí („bank payroll tax“ / Velká Británie; historická rekapitulace daňových úprav odměňování manažerů v USA a hodnocení zkušeností s nimi). Shrnutí výhod a nevýhod "daňové regulace" platů, k otázce vhodnosti využití daňových předpisů pro zlepšení Corporate Governance. - Pozn.

Práce. Mzdy. Odvody bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 5/2010

Úrazové pojištění zaměstnanců - odložení zákona. Prodlužování pracovních smluv se starobními důchodci. Neplatné skončení pracovního poměru. Pracovní volno při překážkách v práci na straně zaměstnance. Příspěvky od úřadu práce [finanční podpora na aktivní politiku zaměstnanosti]. Odcizení služebního vozidla zaměstnavatele. Odpočet úroků z úvěru a spoření na bytovou potřebu zaměstnance. Rodinné dávky v EU.

Právo

Daniel Ševčík

Apendix insolvenčního zákona - povinnost věřitelů platit do majetkové podstaty v závislosti na výsledku přezkumu přihlášek

Bulletin advokacie, Sv. 2010, č. 3, s. 28-31

Příspěvek se nejprve věnuje obecným trendům zákona o úpadku z hlediska věřitelů, kriticky pak hodnotí některá ustanovení §§ 178 až 182 insolvenčního zákona - z pohledu procesního i ústavního. - Pozn.

Tomáš Kocourek

Omezení vlastnického práva z důvodu ochrany životního prostředí

Právní rozhledy, Sv. 18, (2010) č. 6, s. 195-204

K právním aspektům střetu ochrany životního prostředí a vlastnického práva k nemovitostem. Pojetí vlastnictví (historický exkurz), omezení vlastnického práva, vzniklé rozpory a jejich řešení prostřednictvím konceptu proporcionality. Ochrana zemědělského půdního fondu, lesa, vod, přírody a krajiny. Právo vstupu na cizí pozemky. - Pozn.

Jiří Pšenička, Marcela Alföldi Šperkerová

Tasemnice v republice : korupce

Ekonom, Sv. 54, (2010) č. 11, s. 10-14

Příspěvek seznamuje s konkrétními zkušenostmi s korupcí v České republice. Popisuje metody korupce, pokouší se mj. odpovědět na otázku, kam peníze získané korupcí mizí a zda pomůže připravovaný zákaz anonymních akcí na majitele, věnuje se také problematice transparentnosti veřejných zakázek. V závěru o současné české politické scéně a jejím boji proti úplatkářství. --

K tématu viz čl. s názvem Boj s korupcí jako předvolební heslo na s. 15 a komentář na s. 32 s názvem Politici se perou s korupcí jen naoko.

Richard W. Fetter

Veřejnoprávní smlouvy

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 4, s. 69-72

Veřejnoprávní smlouva; podmínky uzavírání. Charakter veřejnoprávních smluv, závaznost a rozpoznávání právních norem kogentních a dispozitivních (uveden příklad sporného případu).

Statistika. Demografie. Sociologie

Jaroslav Zbranek, Jakub Fischer

Dopad kapitalizace výdajů na výzkum a vývoj na makroekonomické agregáty

Statistika, Sv. 47, (2010) č. 1, s. 28-46

K problematice statistiky výzkumu a vývoje (VaV), zejména pak k návrhu tzv. kapitalizace výdajů na VaV. Podstata navrhované úpravy, metodika odhadu dopadu kapitalizace výdajů na VaV a použítá data. Podrobné výsledky - konkrétní dopady kapitalizace např. na makroagregáty účtu produkce, účtu tvorby, rozdělování a užití důchodu a další, vliv na plnění maastrichtských kritérií.

Účetnictví

Michal Svoboda

Akruální účetnictví a účtování o zásobách v některých vybraných účetních jednotkách po 1.1.2010

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 1, s. 9-16

Akruální účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky (organizační složky státu, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace aj.), účtování o zásobách na akruální bázi (příklad), ocenění úbytků a zůstatku zásob na skladě, materiál a dohadné účty pasivní.

Wolfgang Mitschke

Das Bilanzrecht unter der Herrschaft des BilMoG : ein Überblick über die wichtigsten Fragen Bilanční právo za vlády zákona o modernizaci účetního práva : přehled nejdůležitějších otázek

Finanz-Rundschau, Jg. 92, (2010) Nr. 5, S. 214-220

Shrnutí otázek vyplývajících z uplatnění zákona o modernizaci účetního práva (BilMoG) z pohledu daňového práva. Účetní systém podle International Financial Reporting Standards (IFRS), obchodního zákoníku (HGB) a podle BilMoG. Zjednodušení ročních závěrek. Přípis Spolkového ministerstva financí z 12.10.2009. Latentní daně jako nová problematika BilMoG. Příklady. - Pozn.

Petr Plesnivý, David Bauer

Nejen k účetní reformě z pohledu problematiky vnitřních předpisů a účetních záznamů : na co by neměly účetní jednotky zapomenout při realizaci první fáze účetní reformy veřejných financí, tj. v průběhu roku 2010

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 1, s. 2-5

K problematice zajištění toku informací k účetnímu (do účtárny), resp. ke kvalitě vedení účetnictví a k jeho úplnosti a průkaznosti. Podrobněji o vnitřních předpisech účetní jednotky a o účetních záznamech.

Karel Janda

Opravné položky k pohledávkám

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 3, (2010) č. 4, s. 24-33

Souhrnný pohled na vytváření opravných položek k pohledávkám v účetnictví nevýdělečných organizací a územní samosprávy (s přehledem právních předpisů). Zásady tvorby zákonných

opravných položek k pohledávkám, opravné položky a daň z příjmů, druhy zákonných opravných položek. Časové hledisko vytváření opravných položek, doklady potřebné pro tvorbu opravných položek. Opravné položky k pohledávkám účinně přihlášeným do insolvenčního řízení. Pohledávky s rozvahovou hodnotou do/nad 200 000 Kč. Opravné položky k nízkým pohledávkám. Příklady.

Jaroslava Svobodová

Podrozvahové účty některých vybraných účetních jednotek v účetním období 2010

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí, Sv. 2010, č. 1, s. 17-26

Shrnutí všech skutečností týkajících se podrozvahových účtů a jejich používání v účetním období 2010 některými vybranými účetními jednotkami (např. organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí aj.).

Tomáš Podškubka, Jiří Hlaváč

Postup stanovení fair value a value in use pro účely testování aktiv na snížení hodnoty podle IAS 36. [1.]

Účetnictví, Sv. 2010, č. 3, s. 54-57

K možnostem aplikace IFRS postupů pro testování aktiv na snížení hodnoty v případě, že české účetní předpisy buď nestanoví žádný, nebo stanoví nevhodný postup. V této části příspěvku o postupu při testování aktiv na snížení hodnoty, obecně o fair value, o podmínkách a metodách stanovení fair value.

Jaroslav Sedláček

The methods of valuation in agricultural accounting

Metody oceňování v zemědělském účetnictví

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 56, (2010) No. 2, p. 59-66

Příspěvek se zabývá metodami oceňování biologických aktiv a zemědělské produkce. Autor analyzuje český přístup k vykazování a oceňování v zemědělství a porovnává jej s modely mezinárodního účetnictví (dle mezinárodních účetních standardů, IAS 41). Největší rozdíly ve vykazování finanční situace a výkonnosti zemědělských podniků jsou způsobeny použitím modelu reálné hodnoty, který je pro oceňování vyžadován mezinárodními účetními standardy - mezinárodní přístup tak dává přednost principu věrného a poctivého zobrazení skutečnosti v účetnictví, zatímco české účetnictví upřednostňuje zásadu opatrnosti. - Pozn.

Bohumil Ullmann

Úskalí používání ukazatele EBITDA

Moderní řízení, Sv. 45, (2010) č. 3, s. 33-35

Využití ukazatele EBITDA (zisk před započtením úroků, daní a odpisů) při stanovení odhadu hodnoty podniku; EBITDA a cash-flow, enterprise value/EBITDA.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 5/2010

Účtování na podrozvahových účtech. Rozvahový den. Likvidace majetku. Přeměna společnosti s.r.o. na a.s.

Účetní TIP

č. 8/2010

Aktuální informace - Přehled nejvýznamnějších změn v důchodovém pojištění od 1. ledna 2010. Příjmy ze zdrojů v zahraničí [zdanění]. Nemožnost zbavení se odpovědnosti za vedení účetnictví. Záměny v účtování na účtech daňových závazků.

č. 9/2010

Aktuální informace - Nižší zdanění benefitů bude. Poslanci přehlasovali Klausovo veto. Postřehy z účetní a daňové praxe – Právně zaniklé závazky. Snížení daňového základu o poměrnou část nájemného. Roční zúčtování záloh u práce, která byla vykonávána v SR. Penále za pozdní úhrady zákonného úrazového pojištění. Účtování vratky spotřební daně. Likvidace neprodejných zásob.

Veřejná správa

Lukáš Potěšil

Pojetí času ve veřejné správě a správním řádu

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 6, střed. příl. (s. VI-VIII)

Význam času při výkonu veřejné správy, právní východiska časových aspektů. Čas a právo; lhůta objektivní a subjektivní, lhůta promlčecí a prekluzivní, lhůta hmotněprávní a procesní, lhůta stanovená zákonem nebo správním orgánem. Počítání času ve správním řádu. Vliv času a lhůt na správní orgán. Ochrana před nečinností. - Pozn.

Zdeňka Polednová

Spuštění systému registru osob

Veřejná správa, Sv. 2010, č. 6, s. 16-17

Soustava základních datových registrů veřejné správy; k vytváření základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci dle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Referenční údaje, agendový identifikátor, identifikační číslo provozovny. Agendová místa, úkoly a povinnosti editora (orgán veřejné moci). Využívání referenčních údajů registru osob. Vazby registru osob.

Veřejné finance. Rozpočet**A good squeeze : fiscal tightening and growth****Dobré omezení : úsporná fiskální politika a růst**

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8676, p. 64-66

Ve většině bohatých zemí začíná éra úsporných rozpočtů. Odpovědní činitelé mají před sebou velmi obtížný úkol, jak omezit nárůst veřejného zadlužení. Zatím však má podrobné střednědobé plány jen necelá polovina zemí OECD. Jejich rozhodnutí bude mít závažné důsledky pro růst i strukturu ekonomik. Ekonomická věda však nabízí jen malou jistotu ohledně toho, co je optimální cíl a jak se k němu nejlépe dostat.

Default settings**Stav nesolventnosti**

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8676, p. 69

V souvislosti se situací v Řecku se připomíná případ Argentiny, kde v r. 2001 došlo k platební neschopnosti, a rozebírají se další zkušenosti s nesolventností států. Příspěvek vychází ze studie pracovníků MMF Eduarda Borenszteina a Uga Panizzy na téma platební neschopnosti v různých zemích.

Deutsche Bundesbank

Die Wirtschaftslage in Deutschland um die Jahreswende 2009/2010 : öffentliche Finanzen = The current economic situation in Germany : public finances

Hospodářská situace v Německu na přelomu roku 2009/2010 : veřejné finance

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 62, (2010) Nr. 2, S. 66-81

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 62, (2010) No. 2, p. 63-78

Analýza zkoumá vývoj veřejných financí v Německu v roce 2009. Růst celkové zadluženosti v návaznosti na vládní opatření zvyšující deficit a fiskální stimuly; pokles daňových příjmů; rozbor příjmů a výdajů spolkového státu; strukturální vývoj veřejných financí. Rozpočtový vývoj spolkového státu, spolkových zemí a obcí; daňové příjmy; spolkový rozpočet pro rok 2010 a rámec pro spolkové a státní půjčky do roku 2016. - Pozn. -- Článek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Dennis Snower

Es droht ein Schulden-Tsunami

Hrozí dluhové tsunami

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 68 (9.4.2010), S. 10-11

Předlužené západní průmyslové země se marně spoléhají na to, že se s krizí vypořádají prostřednictvím expanzní finanční politiky a že růst zadlužení je pouze dočasnou záležitostí. Autor (prezident Institutu světové ekonomiky v Kielu) však upozorňuje, že finanční krize je pouhou předzvěstí toho, s čím se budou muset západní ekonomiky v příštích letech vyrovnat tj. 1) s dlouhodobě minimálním hospodářským růstem, 2) s trvalým růstem reálných úroků a 3) se zrychlováním procesu stárnutí obyvatelstva. Mnohé průmyslové země se vzhledem k těmto "tektonickým přesunům" dostanou z éry, kdy růst byl vyšší než úroky, do období, kdy úroky budou vyšší než růst. Přiblížen je scénář rozsahu dluhové exploze a také požadavek nezávislé dluhové komise na úrovni EU, která by dozorovala vývoj dluhu v národních ekonomikách a např. nastavovala výši povoleného deficitu (vzhledem k fázi hospodářského cyklu). K otázce typu tolerované zadluženosti v systémově relevantních institucích atd.

David Prušvic

Evropská fiskální pravidla a jejich účinnost: prvních 15 let

Politická ekonomie, Sv. 58, (2010) č. 1, s. 51-69

Vymezení pojmu fiskální pravidlo; rozbor vybraných relevantních aspektů fiskálních pravidel, které přibližují jejich kladné a záporné stránky. Nástin historie evropských fiskálních pravidel. Ověření skutečného dopadu fiskálních pravidel z pohledu změn primární strukturální bilance. - Pozn.

Alan J. Auerbach

Long-term objectives for government debt

Dlouhodobé cíle vzhledem ke státnímu dluhu

FinanzArchiv, Vol. 65, (2009) No. 4, p. 472-501

Teoretická studie zkoumá souvislosti mezi optimálním plánováním fiskální politiky, zadlužením a deficitem ve vztahu k dlouhodobým fiskálním cílům, které autor definuje jako mezigenerační spravedlnost, hospodářskou výkonnost a fiskální udržitelnost. Nedostatky určování fiskální pozice pouze dle rozpočtového deficitu a dluhů; zvažování role státního majetku, pasiv, daňové struktury; úprava plánů zadlužení. Schodky versus výdaje, schodky a generační rozložení. Různé druhy alternativních opatření fiskální politiky; generační účetnictví. - Pozn.

Dana Trezziová

Ovlivní politika veřejné finance? : makroekonomika

Euro, Sv. 2010, č. 16, s. 80

Otázka stabilizace veřejných rozpočtů. Autorka vedle úspory státních výdajů navrhuje i zvýšení daní, potenciál pro navyšování daňových výnosů vidí u DPH, argumentuje proti zvýšení daní z příjmů.

Péter Halmosi

Risks regarding local government borrowing

Rizika půjček místní správy

Development and finance, Vol. 2010, No. 1, p. 23-30

Financování místní správy ve vyspělých zemích prostřednictvím půjček; porovnání řízení, dohledů a zplnomocnění k zadlužování v jednotlivých zemích; třídění zemí dle omezení půjček místní správy. Regulace zadlužování na úrovni místní správy v Maďarsku, důvody ke změnám, doporučení ke zmírňování rizik. - Pozn.

Still in a spin : Greece's sovereign-debt crisis

Žádné zlepšení : řecká dluhová krize

The Economist, Vol. 395, (2010) No. 8678, p. 64-66

Vlády zemí eurozóny se shodly na podmínkách pomoci Řecku, také MMF je ochoten přispět k záchraně. Jak však dokazuje analýza The Economist, celková výše pomoci nebude postačovat. V příspěvku se rozebírají optimistické a pesimistické scénáře dalšího vývoje a také důsledky případné platební neschopnosti Řecka pro evropský bankovní systém. Záchraným balíčkem se získává čas nejenom pro Řecko - nákaza by mohla ovlivnit Irsko, Itálii, Portugalsko nebo Španělsko. -- Viz i příspěvek na s. 11 pod názvem Three years to save the euro.

N.A. Popkova

Upravlenije gosudarstvennym dolgom : problemy i vozmožnosti

Řízení státního dluhu : problémy a možnosti

Finansy, Sv. 2010, No. 1, s. 49-51

Otázka narůstajícího státního vnitřního i vnějšího dluhu Ruska, možnosti deficitního financování státních výdajů.

Jean-Marc Lucas

US public finances: Just how high can trees grow?

Veřejné finance v USA: kam až porostou?

Conjoncture, Vol. 2010, No. 2, p. 3-15

Rozbor současného stavu veřejných financí v USA podložený údaji z CBO (Rozpočtový úřad amerického Kongresu). Chmurné krátkodobé i dlouhodobé vyhlídky (zhoršování poměru rozpočtového schodku k HDP, veřejné zadlužení na neudržitelné úrovni, rozpočtová krize v důsledku těžké recese). Analýza rizik a možných důsledků rozpočtového deficitu pro hospodářství USA, identifikace hlavních zdrojů rozpočtové nerovnováhy (výdaje na zdravotnictví a důchody). Potenciální vládní opatření k fiskální konsolidaci, exit strategy, zvýšení daňových výnosů. - Pozn.

Nejvyšší kontrolní úřad

Výroční zpráva 2009

Věstník Nejvyššího kontrolního úřadu, Sv. 18, (2010) č. 1, s. 3-54

Postavení NKÚ ve společnosti; plán kontrolní činnosti na rok 2009; výsledky kontrolní činnosti v oblasti příjmů státního rozpočtu, dotační politiky státu, hospodaření s majetkem státu, významných investičních programů atd.; finanční zhodnocení kontrolní činnosti; zhodnocení ostatní činnosti (mezinárodní spolupráce, vztah k veřejnosti, publikační činnost aj.). Organizační schéma NKÚ. - Text zprávy je zařazen do části C: Informace a dokumenty (s. 55), je samostatně číslován.

Andrea Cünnen, Sven Prange

Wolfgang Schäubles letzte Hoffnung

Poslední naděje Wolfganga Schäubleho

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 65 (6.4.2010), S. 8-9

Dluhový management Spolkové republiky Německo. Přiblížení činnosti Finanzagentur GmbH (německé státní finanční agentury), která se stará o likviditu německého státu, přijímá úvěry a získává investory. - Příspěvek je součástí monotematického bloku "Dluhová krize" na s. 4-11, kde je např. popsána poválečná historie zadluženosti v Německu, negativní hodnocení státních programů na podporu konjunktury ze strany obyvatel či názory podnikatelů na snižování daní.

Zdravotnictví

The health-care squeeze

Ždímání peněz na zdravotnictví

The Economist, Vol. 394, (2010) No. 8675, p. 64

Článek se zaměřuje na otázku, jaký bude dopad "Obamovy péče" na podnikovou sféru. Ukazuje se, že podniky se oprávněně bojí nákladů zdravotní reformy. Firmy s více než 50 zaměstnanci budou nyní povinny platit za ně zdravotní pojištění. Lze očekávat, že náklady na zdravotnictví porostou buď stejným tempem jako v posledních deseti letech, nebo ještě rychleji.

Zemědělství

Csaba Csáki, Attila Jámbor

The diversity of effects of EU membership on agriculture after 5 years of EU accession

Různost účinků členství v EU na oblast zemědělství pět let po vstupu do EU

Development and finance, Vol. 2010, No. 1, p. 3-14

Příspěvek posuzuje vývoj zemědělství v nových členských státech EU (zejména ze SVE) v období po vstupu do EU (2004, 2007) a hodnotí situaci v tomto odvětví ve světle původních očekávání. Analyzuje dopady na vývoj a strukturu zemědělské výroby, podíl zemědělství na HDP, oblast produktivity; dále se věnuje vývozu, dovozu a konkurenceschopnosti na rozšířeném trhu i struktuře zemědělských podniků. Úvaha nad odlišným využitím potenciálu v jednotlivých zemích; analýza zemědělských politik před a po vstupu do EU. Zdůrazňuje souhrnný pozitivní dopad vstupu na zemědělství nových členských států. - Pozn.

Ostatní

Malte Buhse

Bares Geld für bessere Schüler

Hotové peníze za lepší žáky

Handelsblatt, Jg. 2010, Nr. 61 (29.3.2010), S. 20-21

Zkušenosti z praxe s motivačním odměňováním učitelů za zlepšení prospěchu žáků (příp. s přímým odměňováním žáků). Teacher Incentive Programme.

Rüdiger Kress, Ulrich Hanke

Operation Puma

Operace Puma

WirtschaftsWoche, Jg. 2010, Nr. 12, S. 6-7

Německo je třetím největším exportérem zbrojařské produkce, k odběratelům místní produkce patří i Bundeswehr (jeho rozpočet pro rok 2009 dosáhl 31,2 mld. eur); příklady cen těžké vojenské techniky.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

David Marsh

Greece's crisis begets a German backlash

Řecká krize vyvolává v Německu prudkou reakci

Financial Times, 28.4.2010, No. 37295, p. 9

Když v r. 1997 napsal tehdejší zahraniční redaktor německého deníku Süddeutsche Zeitung Josef Joffe rozsáhlou esej, v níž napadal plánovaný vznik jednotné evropské měny, zveřejnil ji nejdříve v angličtině, v New York Review of Books. „Nikdy v dějinách demokracie nediskutoval tak malý počet osob tak málo o tak významné transformaci v životech mužů a žen,“ uvedl Joffe. Jako na potvrzení tohoto názoru se článek objevil ve zkrácené verzi v Süddeutsche Zeitung až více než po měsíci, nenápadně ukrytý ve víkendové příloze.

Tato epizoda ilustruje dřívější bariéry otevřené diskuse o hospodářské a měnové unii. Hodně obyčejných Němců se vždy bálo, že euro bude méně stabilní než německá marka. Ale vzhledem k poválečnému přesvědčení, že německé zájmy se nevyhnutelně překrývají s evropskými, se o rizicích diskutovalo jen málo. A to platilo nejen o Německu. Významný představitel nizozemské centrální banky, nyní v důchodu, říká, že většina evropských vlád včetně té jeho schválila před 20 lety Maastrichtskou smlouvu, aniž by pochopila, jaký zákon přijímá.

V dubnu 1998 schválil německý parlament přijetí eura s jen minimální opozicí. Nyní průměrní Němci dohánějí ztracený čas. Všeobecný odpor k poskytování finančních prostředků problémovým členům eurozóny z veřejných peněz způsobuje, že kancléřka Angela Merkelová je v otázce pomoci Řecku velmi opatrná.

S tím, jak se Řecko přibližuje restrukturalizaci dluhu a dokonce odchodu z měnové unie, vyvstávají otázky, proč byly ignorovány varovné signály o tom, že slabší země eurozóny hromadí neudržitelné dluhy. Evropská komise již po dva roky ve svých technických zprávách vyjadřovala znepokojení nad rychle rostoucím krátkodobým zahraničním dluhem v Řecku a Portugalsku, který způsobovaly velké schodky běžného účtu. Nicméně v převážně pochvalné zprávě Komise o prvním desetiletí eura z května 2008, které se dostalo široké publicity, jsou na 328 stranách věnovány nevyváženým běžným účtům jen tři odstavce.

Prezidenta Evropské centrální banky Jeana-Clauda Tricheta německá reakce zaskočila. Když v letech 2004-05 poprvé propukla kritika řeckého účetnictví, Trichet řekl, že se „musíme poučit z minulých zkušeností“, aby k takové situaci již nedocházelo. To, že snaha vyšla naprázdno, poškodilo obraz ECB.

Nedostatečnost diskuse o problémech eurozóny je zvláště patrná v otázce, zda měnová unie vyžaduje i politickou unii. Jak Bundesbanka tak bývalý německý kancléř Helmut Kohl prohlásili v r. 1991, že bez politické unie EMU neuspěje. Poté však němečtí představitelé své názory zmírnili. V r. 2006 uvedl Otmar Issing, bývalý hlavní ekonom Bundesbanky a poté ECB, že měnová unie „může fungovat a přežít ... bez plnoprávné politické unie“. Teď Issing říká: „V devadesátých letech mnozí ekonomové – mezi nimi i já – varovali, že založit měnovou unii bez ustanovení politické unie znamená zapřahat vůz před koně.“

Němečtí představitelé nikdy nevysvětlili, že velké deficity v zemích jako je Řecko nakonec zasáhnou i vlastní německé finance. Německo se nutně stalo největším věřitelem silně zadlužených periferních zemí eurozóny. Jak řekl Otmar Issing v r. 1999, klauzule o neposkytování pomoci měla zabránit tomu, aby se „negativní vnější efekty špatného chování jednotlivých zemí“ nepřelévaly někam jinam. Ve skutečnosti budou muset němečtí daňoví poplatníci za Řecko zaplatit: přímo, prostřednictvím záchranných vládních půjček, nepřímo, a to podporou německých bank, které budou postiženy restrukturalizací řeckého dluhu, nebo možná obojím způsobem. Toto je jedna z mnoha skutečností o vysoké ceně za měnovou unii, které nyní vyplouvají nepřijemně na povrch.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Donata Riedel

Mehrwertsteuer-Wirrwarr soll ein Ende haben

S chaosem v DPH by se mělo skoncovat

Handelsblatt, 16.4.2010, Nr. 73, S. 16

Profesor Rolf Peffekoven navrhuje jednotnou sazbu ve výši 16 %, odborníci a politici jsou však skeptičtí

Právě při příležitosti tiskové konference organizované iniciativou „Nová sociální tržní ekonomika“ bylo zřejmé, nakolik jemné a ne vždy každému hned pochopitelné jsou rozdíly např. v cenách občerstvení. Drobné kanapky, které novináři konzumovali na místě, měly na cenovkách nálepkou s 19% DPH, kdežto chlebičky v balíčcích, které si novináři mohli odnést sebou, měly 7% DPH.

DPH je velmi blízká každodennímu životu, protože se váže na spotřebu. Komplikace s její dnešní „dvoucestnou“ podobou nahrávají snahám o zjednodušení systému DPH v Německu; spolkový ministr financí Wolfgang Schäuble už nechal vypracovat odborný posudek na toto téma - výsledky by pravděpodobně měly být známy v červnu a příslušná komise by pak měla připravit reformní návrh.

Nižší sazba DPH se dnes vztahuje na potraviny, knihy, časopisy a lístky do divadla, zvýhodněné produkty tak mají být dostupné i nižším příjmovým skupinám. 7% DPH se týká i květin a potravy pro zvířata, ne však už dětských plenek a dětského oblečení. Mohučský odborník R. Peffekoven, který současné přerozdělení zásadně zpochybňuje, by nejraději zavedl jednotnou 16% sazbu, neboť „nízká cena mléka neplatí jen pro děti chudých lidí, ale i pro milionáře, kteří ho dávají své kočce“. Podle něj by mělo větší smysl přiřadit vyšší DPH i k potravinám a nižším příjmovým skupinám pak patřičně zvýšit sociální dávky.

Peffekoven navrhuje zatížit DPH i ta plnění, která zatím byla od této daně osvobozena - např. ve zdravotnictví (s tím, že v nemocnicích by se zvýšené náklady dorovnávaly ze spolkového rozpočtu). Podle propočtů poradenské společnosti DIW-Econ je to možné: „skok“ ze 7 % na 16 % by zvýšil příjmy o 35 mld. eur - 25 mld. eur by šlo na úhradu výpadků příjmů po snížení 19% DPH, ze zbylé částky by se mohly hradit vyšší sociální transfery a kompenzace pro zdravotnictví.

Jeden z ekonomických mudrců Wolfgang Wiegard však návrh posuzuje skepticky, vnímá ho jako dost nerealistický proto, že přechod na jednotnou sazbu DPH by povážlivě postihl obyvatele s nízkými příjmy, které navíc není snadné podchytit v transferovém systému.

I přes takto radikálně nastavenou reformu se Wiegard přimlouvá za pořádné pročištění oblasti výrobků a služeb se 7% DPH s poukazem na to, že právě rozšíření nižší sazby na sektor hotelnictví je přesným opakem.

Návrh na jednotnou sazbu DPH opatrně přijímají i koaliční politici, pro něž je důležitější snížení daně z příjmů, které přispívá k vytváření pracovních míst. Jednou z připomínek je i to, že všichni, jimž se u kupovaných produktů zvýší DPH na 16 %, to budou vnímat jako zvýšení daní - vypracování skutečně důsledné koncepce bude tedy od koalice vyžadovat velmi pečlivý přístup.

Olaf Storbeck

Wissenswert: Für unseren Wohlstand ist nicht nur die Höhe des Wachstums zentral. Viel wichtiger ist, dass es wenig Krisen gibt. Die Politik muss umdenken

Poučné: pro náš blahobyt nemá zásadní význam jen výše hospodářského růstu, mnohem důležitější je malý počet krizí. Politika se musí přeorientovat

Handelsblatt, 26.4.2010, Nr. 79, S. 21

Při studiu národohospodářství se obvykle žádný ze studentů teorii růstu nevyhne. Jde o komplexní matematické modely, s jejichž pomocí ekonomové analyzují, proč jsou některé země bohaté a jiné chudé. Poselstvím teorie je, že množství kapitálu má stěžejní význam pro vysoký růst a správně dávkované investice přispívají k technickému pokroku

Otázka, zda vůbec je vysoký růst rozhodujícím klíčem pro vysoký národní důchod, zní zprvu absurdně, protože co jiného než vysoký růst by mělo zvyšovat blahobyt?

Ve skutečnosti je ale věc poněkud složitější, jak ve své nové práci*) ukazuje J.J. Wallis (profesor na univerzitě v Marylandu). Mnohem důležitější než výše růstu v dobrých časech je podle něj, jak často a do jaké míry země podléhají krizím. Wallis tvrdí, že „bohaté země nejsou bohatší proto, že by rostly rychleji než chudé, ale proto, že zřídka zažívají přechodné období s negativním růstem a v krizích je jejich hospodářský propad pomalejší.

Stabilita přináší bohatství

Wallis má statistiky na své straně: pokud chudé země rostou, probíhá to v rychlejším tempu než v bohatých zemích, chudé země jsou ale také náchylnější k těžkým recesím. Hospodářský výkon v nejbohatších zemích světa zaznamenal v období let 1950-2004 průměrné zvýšení růstu o 3,9 %, v chudých zemích to bylo 5,4 % - ale! bohaté země během tohoto 54letého úseku „rostly“ celých 45 let, kdežto chudé pouze 35 let.

Opačně vzato: bohaté státy v uvedeném období nerostly pouze 9 let, kdežto chudé země proti nim zažily více než dvojnásobek krizových let a zaznamenaly více než dvojnásobný propad hospodářského výkonu.

Podobný pohled nabízí americká ekonomika, pokud se porovnávají období let 1840-1949 a 1950-2009. Před 2. světovou válkou byl růst podstatně vyšší než po ní - zato ale procházel častějšími a mnohem závažnějšími zvraty.

Tradiční teorie růstu sice nedokáže toto schéma vysvětlit, ale Wallis přichází s vlastní „teorií smrštění“, což není nový kvantitativní model, ale abstraktní vědecká argumentace.

Výchozím bodem Wallisovy teorie je objev, že jednotliví aktéři často během krize zažívají dilema. A to proto, že určité chování, které je z perspektivy jedince rozumné, všechno zhorší, pokud se tak začnou chovat všichni. Když se například rozšíří pochybnosti o platební schopnosti banky, je z pohledu jednotlivého investora smysluplné dostat své úspory do bezpečí. Pokud však každý klient banky zruší své konto, zhroutí se i solidní peněžní dům. Jednotliví aktéři tedy stojí před problémem, jak své chování vzájemně sladit a zabránit tak negativní zpětné spirále, která je nebezpečná pro všechny. Tento problém koordinace je podle Wallise základní příčinou nestability - pokud se totiž jednotliví aktéři budou muset obávat, že špatně pořídí, když budou s ostatními spolupracovat, nemá toto dilema řešení.

Teprve po Velké depresi se však v průmyslových státech tomuto problému postavili - a to počínaje programem „New Deal“ (nový úděl) amerického prezidenta Roosevelta, kdy byly poprvé zřízeny instituce, jež občanu jako jednotlivci zaručovaly rovnoprávný přístup bez ohledu na postavení - například při ztrátě zaměstnání či úspor.

Wallis hovoří o „předpisech nad osobní úroveň“, které omezují svévoli státu - jak ve vztahu mezi státem a občanem, tak i ve vztahu mezi centrální vládou a státy federace.

Američtí investoři se tak od dob „nového údělu“ mohli spolehnout např. na to, že stát se jim pro případ krachu banky zaručí za úspory a nemuseli tedy v případě krize rušit svá konta v bankách.

Wallis argumentuje, že teprve takovéto státní instituce světové trhy dlouhodobě stabilizovaly a přispěly k tomu, že jednotliví aktéři se během krize mohli spolehnout na to, že se k nim bude přistupovat férově a že druzí jejich jednání nezneužijí - což teprve umožnilo spolupráci.

Je-li tato teorie pravdivá, bude mít podstatné dopady na praxi hospodářské politiky. Potom by totiž nebylo správné posuzovat politická rozhodnutí na základě toho, jak se projevila na růstu - důležitější by bylo, zda zabránila krizi. Wallis k tomu dodává: pokud bude důsledkem poněkud nižší efektivita ekonomiky, nehraje to závažnou roli.

*) „Did the New Deal save Democracy and Capitalism?“

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>